

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 29 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1984 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 23

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1418

Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυρούμεν και εκδίδομεν τον κατωτέρω υπό της Βουλής ψηφισθέντα νόμον:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Γενικές αρχές.

Άρθρο 1.

Έννοια δημόσιων έργων και γενικές αρχές.

1. Τα δημόσια έργα είναι έργα υποδομής της χώρας που καλύπτουν βασικές ανάγκες του κοινωνικού συνόλου, συμβάλλουν στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνατοτήτων, στην αύξηση του εθνικού προϊόντος, στην ασφάλεια της χώρας και γενικά αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του λαού.

2. Τα δημόσια έργα εντάσσονται στο γενικό πλαίσιο της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας και υλοποιούν επιλογές του δημοκρατικού προγραμματισμού.

3. Από τεχνική άποψη δημόσια έργα είναι όλα τα έργα που εκτελούν φορείς του δημόσιου τομέα και συνδέονται με οποιοδήποτε τρόπο με το έδαφος, το υπέδαφος ή τον υποθαλάσσιο χώρο, όπως και τα πλωτά τμήματα των τεχνικών έργων. Ως έργο νοείται κάθε νέα κατασκευή ή επέκταση ή ανακαίνιση ή επισκευή και συντήρηση και κάθε σχετική ερευνητική εργασία που απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση.

4. Για την εκπλήρωση των επιδιωκόμενων στόχων στον τομέα των δημόσιων έργων οι διατάξεις του νόμου αυτού αποσκοπούν να καθιερώσουν:

α) τους ενιαίους κανόνες για την κατασκευή όλων των δημόσιων έργων και την αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων φορέων και έργων με τα π. διατάγματα του άρθρου 19 του νόμου αυτού,

β) τον κοινωνικό έλεγχο που συνίσταται στη θεσμοθετημένη συμμετοχή στις σχετικές διαδικασίες εκπροσώπων των φορέων που θα χρησιμοποιήσουν ή θα λειτουργήσουν τα έργα, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλων μαζικών κοινωνικών φορέων. Ο κοινωνικός έλεγχος, χωρίς να μειώνει την ευθύνη της δημόσιας διοίκησης ή του αντίστοιχου φορέα, εξασφαλίζει ιδιαίτερα τη διαφάνεια των διαδικασιών, την τήρηση του σχεδιασμού και εφαρμογής της μελέτης, την τήρηση του χρονοδιαγράμματος κατασκευής, την παρακολούθηση του κόστους του έργου, την αιτιολογημένη αποδοχή ενδεχόμενων τροποποιήσεων, την προστασία του περιβάλλοντος,

γ) την ανάπτυξη του Υπουργείου Δημοσίων Έργων σε κρατικό επιτελικό φορέα για την παραγωγή των δημόσιων έργων στη χώρα και την εποπτεία στην όλη κατασκευαστική δραστηριότητα της χώρας,

δ) το ορθολογικό πλαίσιο για την ανάπτυξη και τη συνεχή παρακολούθηση των τεχνικών, οργανωτικών και οικονομικών δυνατοτήτων των εργοληπτικών επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν την κατασκευή των έργων.

Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής του νόμου.

1. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται σε όλα τα έργα που προγραμματίζονται και εκτελούνται από τους φορείς του δημόσιου τομέα που προσδιορίζεται με την παράγρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982 (ΦΕΚ Α' 65).

2. Με π. δ/γμα η εφαρμογή του νόμου αυτού μπορεί να επεκταθεί εν όλω ή εν μέρει και στα έργα γεωργικών συνεταιρισμών ή συνεταιριστικών επιχειρήσεων καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων στις οποίες συμμετέχει ο δημόσιος τομέας ή νοσηλευτικών και γενικά κοινωφελών ιδρυμάτων που δεν ανήκουν στο δημόσιο τομέα. Με όμοιο π. δ/γμα στις περιπτώσεις ιδιωτικών έργων που επιχορηγούνται από το δημόσιο τομέα μπορεί να καθορισθεί η μερική εφαρμογή διατάξεων του νόμου αυτού και των π. δ/των που εκδίδονται με εξουσιοδότηση αυτού κυρίως, για τη χρησιμοποίηση επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο μητρώο του άρθρου 16, την παραλαβή, τον ποιοτικό έλεγχο και τις χρησιμοποιούμενες προδιαγραφές.

Άρθρο 3.

Ειδικές έννοιες και ορισμοί.

Για την εφαρμογή του νόμου αυτού οι παρακάτω όροι έχουν την ακόλουθη σημασία:

α) «Εργοδότης» ή «κύριος του έργου» είναι το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η σύμβαση ή κατασκευάζεται το έργο.

β) «Φορέας κατασκευής του έργου» είναι η αρμόδια Αρχή ή Υπηρεσία που έχει την ευθύνη παραγωγής του έργου.

γ) «Ανάδοχος εργολήπτης» ή «ανάδοχος» είναι η εργοληπτική επιχείρηση στην οποία έχει ανατεθεί με σύμβαση η κατασκευή του έργου.

δ) «Σύμβαση» είναι η γραπτή συμφωνία μεταξύ του εργοδότη ή του φορέα κατασκευής του έργου και του αναδόχου για την κατασκευή του έργου, καθώς και όλα τα σχετικά τεύχη, σχέδια και προδιαγραφές.

ε) «Διευθύνουσα Υπηρεσία» ή «Επιβλέπουσα Υπηρεσία» είναι τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου.

στ) «Προϊσταμένη Αρχή» ή «Εποπτεύουσα Αρχή» είναι η Αρχή ή Υπηρεσία ή όργανο του φορέα κατασκευής του έργου

που εποπτεύει την κατασκευή του και ιδίως αποφασίζει για κάθε μεταβολή των όρων της σύμβασης ή άλλων στοιχείων αυτής όπου αυτό ορίζεται από το νόμο αυτόν και τα π. δ/τα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του.

ζ) «Τεχνικό Συμβούλιο» είναι το συλλογικό όργανο του φορέα κατασκευής του έργου το οποίο γνωμοδοτεί στα θέματα που ορίζει ο νόμος αυτός και τα π. δ/τα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Κατασκευή δημόσιων έργων.

Άρθρο 4.

Τρόπος κατασκευής. Διαδικασίες επιλογής αναδόχου.

1. Τα δημόσια έργα κατασκευάζονται:

α) Από ειδικευμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις, όπως ορίζεται στο νόμο αυτόν ή

β) από το φορέα κατασκευής του έργου με αυτεπιστασία μέσω κατάλληλης τεχνικής Υπηρεσίας και προσωπικού που είτε υπάρχει είτε κατά περίπτωση προσλαμβάνεται και αμείβεται απ' τις πιστώσεις του έργου.

2. Τρόποι επιλογής της εργοληπτικής επιχείρησης για την κατασκευή του έργου είναι:

α) Η ανοικτή δημοπρασία, στην οποία λαμβάνουν μέρος και υποβάλλουν προσφορές όλοι όσοι έχουν τα νόμιμα προσόντα που προβλέπονται στη διακήρυξη. Αυτή είναι η κύρια διαδικασία επιλογής.

β) Η δημοπρασία με προεπιλογή. Η δημοπρασία αυτή διεξάγεται ως εξής: Αρχικά εκδηλώνουν ενδιαφέρον συμμετοχής όλοι όσοι θεωρούν ότι διαθέτουν τα προσόντα που προδιαγράφονται στη διακήρυξη. Ακολουθεί προεπιλογή και πρόσκληση για συμμετοχή στην κυρίως δημοπρασία και επίδοση προσφοράς εκείνων που έχουν προεπιλεγεί. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται κυρίως σε έργα μεγάλης σπουδαιότητας ή εξειδικευμένα.

γ) Η απευθείας ανάθεση ή διαγωνισμός μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων. Ο τρόπος αυτός αποτελεί εξαιρετική διαδικασία και εφαρμόζεται όταν συντρέχει μία από τις εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 86 του Ν.Δ. 321/1969 (ΦΕΚ Α 205), όπως κάθε φορά ισχύει, καθώς και σε ειδικές περιπτώσεις, όπως σε περίπτωση θεομηνίας, σοβαρού επικείμενου κινδύνου, μοναδικότητας του κατασκευαστή, συνέχισης εργασιών ύστερα από έκπτωση του αναδόχου ή διάλυσης της εργολαβικής σύμβασης, όταν πρόκειται για ερευνητικές εργασίες ή εργασίες δοκιμαστικές εφαρμογής νέων τεχνολογιών ή για έργα ειδικής φύσης, εφόσον χαρακτηριστούν έτσι με απόφαση του φορέα κατασκευής του έργου που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του τεχνικού Συμβουλίου ή όταν πρόκειται για την κατασκευή έργων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) από κατασκευαστικές επιχειρήσεις των ΟΤΑ εγγεγραμμένες στο μητρώο του άρθρου 16 ή για μικρά έργα και εργασίες συντήρησης, εφόσον στην τελευταία περίπτωση η προϋπολογιζόμενη δαπάνη τους δεν υπερβαίνει ορισμένα ποσά που καθορίζονται γενικά ή κατά φορείς ή κατηγορίες έργων με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων.

Η απευθείας ανάθεση σε κατασκευαστικές επιχειρήσεις των ΟΤΑ και γενικά η κατασκευή έργων από τις επιχειρήσεις αυτές γίνεται με τις προϋποθέσεις και τους όρους που ορίζονται με π. δ/γμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Δημοσίων Έργων.

3. Η ανάθεση της κατασκευής γίνεται με βάση τη σχετική μελέτη. Με τη σύμβαση επιτρέπεται να αναλάβει ο ανάδοχος την αναγκαία συμπλήρωση ή προσαρμογή των στοιχείων της μελέτης προς τα δεδομένα του εδάφους.

4. Η διακήρυξη για τη δημοπράτηση καθορίζει το σύστημα υποβολής των προσφορών. Συστήματα υποβολής προσφορών είναι:

α) Η προσφορά ενιαίου ποσοστού έκπτωσης πάνω σε συμπληρωμένο τιμολόγιο της Υπηρεσίας.

β) Η προσφορά επιμέρους ποσοστών έκπτωσης κατά ομάδες τιμών, σε συμπληρωμένο τιμολόγιο ομαδοποιημένων τιμών της Υπηρεσίας, με έλεγχο ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης.

γ) Η συμπλήρωση από το μειοδότη ανοικτού τιμολογίου, με έλεγχο ομαλότητας των τιμών σε σχέση με αντίστοιχο τιμολόγιο, που περιέχει τιμές της Υπηρεσίας.

δ) Η ελεύθερη συμπλήρωση ανοικτού τιμολογίου που μπορεί να περιλαμβάνει αναλυτικές τιμές ή περιληπτικές τιμές ή και κατ' αποκοπή τιμή.

ε) Η προσφορά που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή με κατ' αποκοπή εργολαβικό αντάλλαγμα για το έργο ολόκληρο ή κατά τμήματα. Στο σύστημα αυτό αξιολογείται πρώτα η ποιότητα της προσφοράς (μελέτη) και στη συνέχεια εξετάζεται η οικονομική προσφορά.

στ) Η μειοδοσία μόνο πάνω στο ποσοστό οφέλους για εκτέλεση απολογιστικών εργασιών.

ζ) Η προσφορά για την αξιοποίηση ακινήτων του εργοδότη με το σύστημα της αντιπαροχής ποσοστών εξ αδιαιρέτου και αντίστοιχων διηρημένων ιδιοκτησιών.

η) Η προσφορά που περιλαμβάνει άλλα τυχόν ανταλλάγματα έναντι της κατασκευής έργου.

Τα συστήματα αυτά μπορεί να εφαρμοσθούν και σε συνδυασμό μεταξύ τους στη δημοπρασία του ίδιου έργου.

5. Οι δημοπρατήσεις διεξάγονται σε δύο στάδια. Το πρώτο περιλαμβάνει την κατάθεση των προσφορών στην επιτροπή διαγωνισμού και το δεύτερο την εξέταση των προσφορών απ' την επιτροπή εισήγησης για ανάθεση. Το πρώτο στάδιο γίνεται σε μία ή ταυτόχρονα σε περισσότερες έδρες υπηρεσιών. Με π. δ/γμα δημοπρασίες που αφορούν μικρά έργα ή κατηγορίες έργων μπορεί να εξαιρεθούν από τους παραπάνω κανόνες, να ορισθεί ως επιτροπή εισήγησης για ανάθεση η επιτροπή διαγωνισμού και να ρυθμιστούν όλα τα ειδικότερα θέματα της παραγράφου αυτής.

6. Με τη δημοπρασία επιδιώκεται η ανάδειξη αναδόχου ικανού για την έγκαιρη, άρτια και οικονομική κατασκευή του έργου. Για την ανάδειξη αναδόχου δεν αποτελεί μοναδικό κριτήριο η μικρότερη προσφορά. Η έγκριση του αποτελέσματος της δημοπρασίας απόκειται στην κρίση του αρμόδιου οργάνου και γίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη Επιτροπής Εισήγησης για Ανάθεση (ΕΕΑ). Η Επιτροπή, κατά τη διατύπωση της γνώμης της λαμβάνει υπόψη της το ύψος της προσφοράς και συνεκτιμά κάθε άλλο πρόσφορο κατά την κρίση των μελών της τεκμηριωμένο στοιχείο από την υπηρεσία του μητρώου του άρθρου 16 σχετικά με την ικανότητα και αξιοπιστία της επιχείρησης για την καλή και έγκαιρη κατασκευή του έργου σε συνδυασμό και με τις υποχρεώσεις της από έργα υπό κατασκευή.

7. Αν δεν εγκριθεί τελικά το αποτέλεσμα της δημοπρασίας, κανένας από όσους έχουν συμμετάσχει σ' αυτή δεν έχει δικαίωμα αποζημίωσης για οποιοδήποτε λόγο, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στη διακήρυξη. Με π. δ/γμα στο σύστημα της περίπτωσης ε' της παραγράφου 4 μπορεί να επιτραπεί να προβλέπει η διακήρυξη και την καταβολή χρηματικού ποσού ως βραβείου στις αξιολογότερες μελέτες που υποβλήθηκαν στο διαγωνισμό, όπως ειδικότερα ορίζεται σ' αυτό.

8. Με π. δ/γμα καθορίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα που αναφέρονται στη δημοπρασία, γενικά ή κατά συστήματα υποβολής των προσφορών, άλλα συστήματα προσφοράς εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παράγρ. 4, ο τρόπος υποβολής και εκτίμησης εναλλακτικών προσφορών, οι εγγυήσεις, οι υποχρεώσεις αυτών που συμμετέχουν στο διαγωνισμό, ο χρόνος ισχύος των προσφορών, η σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία των επιτροπών του διαγωνισμού, τα όργανα και η διαδικασία έγκρισης ή ακύρωσης του αποτελέσματος, η σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία των Επιτροπών Εισήγησης για Ανάθεση (Ε.Ε.Α.), στις οποίες συμμετέχουν εκτός των υπαλλήλων των φορέων του δημόσιου

τομέα και εκπρόσωποι των ΟΤΑ, του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ), των φορέων που θα χρησιμοποιούν τα έργα και των εργοληπτικών οργανώσεων και οι οποίες μπορεί να προβλέπονται κατά έργα ή κατά φορέα ή ενιαίες για τα έργα περισσότερων φορέων, σε επίπεδο νομαρχιακό, διανομαρχιακό και εθνικό και να συμπληρώνονται με πρόσθετα μέλη για την περίπτωση ειδικών ή μεγάλων έργων ή προσφορών με τα συστήματα της παραγρ. 4 ε', ζ' και η' και γενικά κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Με όμοιο π. δ/γμα μπορεί να ορισθεί κατά κατηγορίες έργων ή συστήματα προσφορών η υποχρέωση των διαγωνιζομένων να υποβάλλουν, εφόσον αυτό προβλέπεται στη διακήρυξη, μαζί με τις προσφορές ή σε ορισμένη προθεσμία πριν από τη δημοπρασία τεύχος παρατηρήσεών τους για τη μελέτη με την οποία δημοπρατείται το έργο γενικά ή για ειδικότερα θέματα που επισημαίνονται με τη διακήρυξη. Το περιεχόμενο του τεύχους αυτού, που δεν αποτελεί συμβατικό στοιχείο, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ποτέ για ερμηνεία της σύμβασης, αλλά χρησιμεύει μόνο για την εκτίμηση των πραγμάτων κατά την ανάθεση του έργου και σαν αξιολογικό στοιχείο της εργοληπτικής επιχείρησης κατά τις σχετικές διαδικασίες του κεφ. Γ'.

Άρθρο 5.

Σύμβαση κατασκευής.

1. Η σύμβαση για την κατασκευή του έργου καταρτίζεται με βάση τους όρους της διακήρυξης και των τευχών και σχεδίων που τη συνοδεύουν, που με την προσφορά του αποδέχεται ο ανάδοχος ή με βάση την έγκριση για την κατάρτισή της με την οποία συμφωνεί ο ανάδοχος. Η σύμβαση δεν μπορεί να περιέχει όρους αντίθετους με τα πιο πάνω στοιχεία. Η σύμβαση αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην εγκριτική απόφαση υπογράφεται από τον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας.

2. Ως προς τον τρόπο καταβολής του εργολαβικού ανταλλάγματος οι συμβάσεις κατασκευής δημόσιων έργων καταρτίζονται ανάλογα με το σύστημα υποβολής προσφοράς που ακολουθήθηκε στη δημοπρασία κατά το άρθρο 4 παρ. 4.

3. Για την ανάληψη της κατασκευής του έργου απαιτείται η παροχή εγγυήσεων. Η αρχική εγγύηση συμπληρώνεται με παρακράτηση απ' τις τμηματικές πληρωμές προς τον ανάδοχο.

Η κατάπτωση των εγγυήσεων γίνεται πάντοτε υπέρ του κυρίου του έργου.

4. Σε κάθε σύμβαση κατασκευής έργου ορίζεται προθεσμία για την περάτωσή του στο σύνολο και κατά τμήματα. Παράταση των προθεσμιών γίνεται μόνο ύστερα από έγκριση του φορέα κατασκευής του έργου, αν οι καθυστερήσεις δεν οφείλονται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του αναδόχου. Σε κάθε περίπτωση ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνεχίσει την κατασκευή του έργου για επιπλέον χρονικό διάστημα ίσο προς το ένα τρίτο της συνολικής προθεσμίας του έργου και πάντως όχι μικρότερο των τριών μηνών (οριακή προθεσμία). Με τις προθεσμίες, συνολική και τμηματικές, συνδυάζεται το χρονοδιάγραμμα των εργασιών. Σε περίπτωση μεταβολών των προθεσμιών ή του αντικειμένου του έργου αναπροσαρμόζεται το χρονοδιάγραμμα.

5. Με τη σύμβαση ορίζονται και ποινικές ρήτρες για την υπαίτια από μέρους του αναδόχου υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας κατασκευής του έργου. Η κατάπτωση των ποινικών ρητρών γίνεται πάντοτε υπέρ του κυρίου του έργου. Με π. δ/γμα καθορίζονται τα όρια των ποινικών ρητρών, γενικά ή κατά περιπτώσεις έργων, τα θέματα που αναφέρονται στις ποινικές ρήτρες για υπέρβαση τμηματικών προθεσμιών που μπορεί να είναι οριστικές ή ανακλητές και στη συνομολόγηση ρήτρας πρόσθετης καταβολής (πρίμ) στον ανάδοχο για τη γρηγορότερη, απ' τη προθεσμία περάτωσης του έργου ή μέρους αυτού και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

6. Η υποκατάσταση τρίτου στην κατασκευή μέρους ή όλου του έργου (εκχώρηση του έργου) απαγορεύεται χωρίς έγκριση του φορέα κατασκευής του έργου. Σε κάθε περίπτωση υποκατάστασης ο ανάδοχος ευθύνεται μαζί με τον υποκατάστατο εις ολόκληρον προς τον κύριο του έργου, το προσωπικό του έργου και οποιονδήποτε τρίτο. Κατεξαίρεση μπορεί να εγκριθεί η υποκατάσταση με απαλλαγή του αναδόχου από την ευθύνη του προς τον κύριο του έργου, αν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του έργου και ο ανάδοχος βρίσκεται σε προφανή αδυναμία να περατώσει το έργο. Με π. δ/γμα καθορίζονται τα προσόντα του υποκατάστατου, οι συνέπειες για τον ανάδοχο, η διαδικασία έγκρισης της υποκατάστασης, τα θέματα που σχετίζονται με την υποκατάσταση μέλους αναδόχου κοινοπραξίας και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

7. Η πληρωμή στον ανάδοχο του εργολαβικού ανταλλάγματος γίνεται τμηματικά με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών, που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια του χρονοδιαγράμματος εργασιών. Αν από τον ανάδοχο κατασκευασθούν εργασίες πέρα από τις προβλεπόμενες στο χρονοδιάγραμμα, ο κύριος του έργου έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την πληρωμή των επιπλέον εργασιών ώστε να συμπέσει με τα προβλεπόμενα στο χρονοδιάγραμμα. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται όταν στη σύμβαση προβλέπεται πρόσθετη καταβολή (πρίμ) στον ανάδοχο για τη γρηγορότερη περάτωση του έργου.

8. Οι λογαριασμοί των κατά τη σύμβαση οφειλόμενων ποσών συντάσσονται κατά μηνιαία χρονικά διαστήματα, εκτός αν η σύμβαση ορίζει άλλες προθεσμίες. Οι λογαριασμοί συντάσσονται από τον ανάδοχο και υποβάλλονται στη διευθύνουσα υπηρεσία, η οποία τους ελέγχει και τους διορθώνει όταν απαιτείται, μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή τους. Οι εγκρινόμενοι από τη διευθύνουσα υπηρεσία λογαριασμοί αποτελούν την πιστοποίηση για την πληρωμή των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί. Αν η πληρωμή τους καθυστερήσει πέρα από ένα μήνα από τη λήξη της προηγούμενης προθεσμίας, χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, οφείλεται, αν υποβληθεί έγγραφη όχληση και από το χρόνο υποβολής της, ο τόκος υπερημερίας που ισχύει για τις οφειλές γενικά του Δημοσίου και ο ανάδοχος μπορεί να διακόψει τις εργασίες αφού κοινοποιήσει στη διευθύνουσα υπηρεσία ειδική έγγραφη δήλωση.

9. Αν προβλέπεται από τη διακήρυξη, χορηγείται στον ανάδοχο προκαταβολή μέχρι του 15% του ολικού ποσού της σύμβασης. Για το ποσό αυτό βαρύνεται ο ανάδοχος με τόκο. Το ποσοστό του επιτοκίου καθορίζεται ειδικά με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Η προκαταβολή καλύπτεται με εγγυητική επιστολή και η απόσβεσή της γίνεται τμηματικά. Με π. δ/γμα ορίζεται ο σκοπός για τον οποίο δίνεται η προκαταβολή ή μέρος της, το ύψος της εγγυητικής επιστολής, ο τρόπος παρακολούθησης για τη χρησιμοποίηση της προκαταβολής, τα θέματα της τμηματικής απόσβεσης και τα θέματα της επιστροφής του τυχόν αναπόσβεστου μέρους της προκαταβολής μετά τη λύση ή λήξη της σύμβασης με οποιονδήποτε τρόπο και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

10. Για την πληρωμή της δαπάνης κατασκευής του έργου επιτρέπεται πάντοτε η έκδοση ενταλμάτων προπληρωμής, χωρίς να εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή άλλη σχετική γενική ή ειδική διάταξη. Για την κατάσχεση και εκχώρηση του εργολαβικού ανταλλάγματος εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις. Κατεξαίρεση, κατά της απαιτήσεως του εργολαβικού ανταλλάγματος μπορεί πάντα να συμψηφίζονται εκκαθαρισμένες απαιτήσεις του κυρίου του έργου κατά του αναδόχου προερχόμενες από την εκτέλεση άλλων έργων και μέχρι ποσοστό 20% από κάθε πιστοποίηση του εκτελούμενου έργου. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Δημοσίων Έργων και Οικονομικών, μπορεί να ορισθεί η δυνατότητα και η διαδικασία εκχώρησης από μέρους του αναδόχου απαίτησης από συγκεκριμένη πιστοποίηση ή μέρους της προς τον κύριο του έργου για την εξόφληση οποιασδήποτε οφειλής του προς αυτόν.

11. Στις συμβάσεις κατασκευής δημόσιων έργων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα, εφόσον δεν ορίζε-

ται διαφορετικά στο νόμο αυτόν ή στα εκτελεστικά του διατάγματα.

Άρθρο 6.

Διοίκηση του έργου.

1. Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διοίκηση των έργων ανήκει στην αρμόδια τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου (διευθύνουσα υπηρεσία ή επιβλέπουσα υπηρεσία), η οποία ενεργεί ό,τι απαιτείται για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των έργων και ορίζει τους τεχνικούς υπαλλήλους που θα ασχοληθούν ειδικότερα με την επίβλεψη, προσδιορίζει τα καθήκοντά τους όταν είναι περισσότεροι από έναν, παρακολουθεί το έργο τους και γενικά προβαίνει σε κάθε νόμιμη ενέργεια. Σε περιπτώσεις ειδικών εργασιών, ως τεχνική υπηρεσία θεωρείται η σχετική εξειδικευμένη υπηρεσία του φορέα.

2. Στην περίπτωση κατασκευής έργου με ανάθεση σε ανάδοχο, η επίβλεψη αποσκοπεί στην πιστή εκπλήρωση απ' τον ανάδοχο των όρων της σύμβασης και στην κατασκευή του έργου κατά τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του. Η επίβλεψη μπορεί να ασκηθεί εκτός από τον τόπο των έργων και σε όλους τους χώρους που κατασκευάζονται τμήματα του έργου. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη άσκηση της επίβλεψης στα εργοστάσια που τυχόν κατασκευάζονται τμήματα του έργου και γενικά σε όλους τους χώρους που κρίνει απαραίτητο η επιβλέπουσα υπηρεσία.

3. Στην περίπτωση κατασκευής έργου με αυτεπιστασία η επίβλεψη οργανώνει και διευθύνει τα μέσα που έχει στη διάθεση της κατά τον οικονομικοτεχνικά προσφορότερο τρόπο για να επιτύχει την κατασκευή του έργου σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του.

4. Σε περίπτωση κατασκευής σημαντικών έργων συγκροτείται Επιτροπή Παρακολούθησης του Έργου. Η Επιτροπή έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και παρακολουθεί την εφαρμογή της μελέτης ή την αιτιολογημένη αποδοχή προτεινόμενων τροποποιήσεων αυτής, την τήρηση του χρονοδιαγράμματος κατασκευής, τη διαμόρφωση του κόστους, την τήρηση κανόνων ασφαλείας και υγιεινής του χώρου εργασίας, την τήρηση των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος και γενικά την πορεία του έργου. Η Επιτροπή συνιστάται και συγκροτείται για κάθε συγκεκριμένο έργο ή ομάδα έργων. Η Επιτροπή αποτελείται από όργανα της υπηρεσίας, εκπροσώπους των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των φορέων που θα χρησιμοποιήσουν τα έργα ή και τυχόν άλλων κοινωνικών φορέων. Ο χαρακτηρισμός των έργων ως «σημαντικών έργων» για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής γίνεται απ' τον κύριο του έργου ο οποίος και συγκροτεί την Επιτροπή. Ο Υπουργός Δημοσίων Έργων μπορεί πάντα να προβεί σε τέτοιο χαρακτηρισμό και παρά τη γνώμη του κυρίου του έργου και να συγκροτεί την Επιτροπή. Η Επιτροπή λειτουργεί και ενεργεί σύμφωνα με όσα ορίζονται με προεδρικό διάταγμα. Η Επιτροπή μπορεί να συγκροτηθεί απ' το στάδιο μελέτης για την άσκηση ανάλογων καθηκόντων κατά το στάδιο αυτό.

5. Όταν πρόκειται για σημαντικά ή τεχνικά πολύπλοκα ή εξειδικευμένης τεχνολογίας έργα στο σύνολο ή τμήματά τους ή εάν υπάρχει γενικά αδυναμία για το σχεδιασμό, μελέτη, έλεγχο μελέτης, διοίκηση και επίβλεψη του έργου από την τεχνική υπηρεσία του φορέα εκτέλεσης του έργου, επιτρέπεται η ανάθεση καθηκόντων τεχνικού συμβούλου σε ημεδαπό ή αλλοδαπό οίκο ή ιδιώτη τεχνικό, για το σχεδιασμό ή τη μελέτη ή τον έλεγχο μελέτης ή την επίβλεψη, ολικά ή μερικά, συγκεκριμένου έργου ή τμήματος ή ομάδας ομοειδών έργων. Η ανάθεση γίνεται με σύμβαση που προσδιορίζει και τη σχετική αμοιβή χωρίς δέσμευση από τις διατάξεις για τις αμοιβές μηχανικών ή άλλες σχετικές γενικές ή ειδικές διατάξεις. Ο τεχνικός που αναλαμβάνει καθήκοντα σύμφωνα με την παράγραφο αυτή και τα πρόσωπα που χρησιμοποιεί για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του σύμφωνα με τη σύμβαση υπέχουν τις ευθύνες δημόσιου υπαλλήλου. Η διάταξη του άρθρου 14 σχετικά με τη συνομολόγηση διαιτησίας εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις αλλοδαπού συμβούλου.

6. Η διεύθυνση των έργων από την πλευρά του αναδόχου στους τόπους κατασκευής τους γίνεται από τεχνικούς που έχουν τα κατάλληλα προσόντα και είναι αποδεκτοί από την Υπηρεσία.

7. Ο μελετητής του έργου είναι υποχρεωμένος να συμπράττει με την υπηρεσία του φορέα κατασκευής για την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργούνται κατά την εφαρμογή της μελέτης του και να προβαίνει στις τυχόν αναγκαίες συμπληρώσεις. Με π. δ/γμα μπορεί να καθορίζεται ο ρόλος και η ευθύνη των μελετητών του έργου κατά τη διάρκεια της κατασκευής και να προσδιορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αποζημιώσής του για τυχόν απασχόληση σε θέματα που δεν ανάγονται στη δική του ευθύνη.

Άρθρο 7.

Υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, έκπτωση του αναδόχου, ελαττώματα του έργου, κίνδυνος του έργου.

1. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κατασκευάσει το έργο κατά τους όρους της σύμβασης και τις σύμφωνες προς αυτή και το νόμο έγγραφες εντολές του φορέα κατασκευής του έργου. Ο ανάδοχος που δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος.

2. Αν ο κύριος του έργου καταστεί υπερήμερος ως προς την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεών του, ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει αποζημίωση μόνο για τις θετικές του ζημίες που προκαλούνται μετά την επίδοση από αυτόν σχετικής έγγραφης όχλησης. Σε περίπτωση υπερημερίας από καθυστέρηση πληρωμής οι θετικές ζημίες οφείλονται κατά το μέτρο που υπερβαίνουν τον τόκο υπερημερίας.

3. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διορθώσει μέσα σε οριζόμενη απ' το φορέα κατασκευής εύλογη προθεσμία τα ελαττώματα του έργου, που θα διαπιστωθούν κατά την διάρκεια της κατασκευής και μέχρι την οριστική παραλαβή. Αν η προθεσμία αυτή περάσει άπρακτη, ο φορέας κατασκευής του έργου μπορεί να εκτελέσει τη διόρθωση σε βάρος του αναδόχου με οποιονδήποτε τρόπο, με την επιφύλαξη πάντοτε του δικαιώματός του να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.

4. Αν το ελάττωμα δεν είναι ουσιώδες και η διόρθωσή του απαιτεί δυσανάλογες δαπάνες, γίνεται σχετική μείωση του εργολαβικού ανταλλάγματος.

5. Μετά την οριστική παραλαβή του έργου ο ανάδοχος ευθύνεται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Σε περιπτώσεις ειδικών έργων, με τη σύμβαση μπορεί να ορίζονται πρόσθετες ευθύνες ή υποχρεώσεις του αναδόχου κα μετά την οριστική παραλαβή.

6. Μέχρι την οριστική παραλαβή ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου για βλάβες από οποιαδήποτε αιτία, εκτός αν αυτές οφείλονται σε υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής του έργου ή αν προβλέπεται διαφορετικά στη σύμβαση. Αν το έργο παραδοθεί για χρήση πριν απ' την παραλαβή, οι βλάβες απ' τη χρήση, εφόσον δεν οφείλονται σε κακή ποιότητα του έργου, βαρύνουν τον κύριο αυτού. Κατεξαίρεση για βλάβες του έργου ή των μόνιμων εγκαταστάσεων του αναδόχου στον τόπο των έργων που προέρχονται από ανωτέρα βία, αναγνωρίζεται στον ανάδοχο δικαίωμα αποζημίωσης ανάλογης με τη ζημία το ποσό της οποίας καθορίζεται με συνεκτίμηση του είδους και της έκτασης των βλαβών και των ειδικών συνθηκών σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

7. Με π. δ/γμα καθορίζονται οι διαδικασίες για τη διαπίστωση ελαττωμάτων ή ζημιών, την έκπτωση του αναδόχου, τον προσδιορισμό των αποζημιώσεων που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, την επέμβαση του φορέα κατασκευής του έργου για τη διόρθωση ελαττωμάτων, τη συνέχιση των εργασιών μετά την έκπτωση και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

'Αρθρο 8.

Αυξομειώσεις εργασιών, νέες εργασίες.

1. Αν η αρτιότητα ή η λειτουργικότητα του έργου επιβάλλει αύξηση στις ποσότητες των εργασιών ή εκτέλεση εργασιών που δεν προβλέπονται απ' τη σύμβαση, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις πρόσθετες αυτές εργασίες με τις συμβατικές τιμές ή με νόμιμα κανονιζόμενες τιμές μονάδας νέων εργασιών, αντίστοιχα, μέχρι δαπάνης 50% πλέον του συνολικού συμβατικού ποσού. Αύξηση του συνολικού συμβατικού ποσού πέραν του 50% απαγορεύεται.

2. Αν η αύξηση των απαραίτητων για την αρτιότητα ή λειτουργικότητα του έργου εργασιών συνεπάγεται αύξηση μεγαλύτερη του 50% της συμβατικής δαπάνης κάθε ομάδας ομοειδών εργασιών, όπως οι ομάδες αυτές προσδιορίζονται με τη σύμβαση, ο ανάδοχος μπορεί να αρνηθεί την εκτέλεση των επιπλέον ποσοτήτων. Στην περίπτωση αυτή οι επιπλέον εργασίες μπορεί να εκτελεσθούν ή με τον ίδιο ανάδοχο, αν γίνει ιδιαίτερη με αυτόν συμφωνία για τις τιμές τους πριν από την εκτέλεση των επιπλέον εργασιών ή με άλλο ανάδοχο ή απολογιστικά με αυτεπιστασία ή με υπεργολαβίες υποχρεωτικές για τον ανάδοχο.

3. Σε κάθε περίπτωση οι εργασίες της εργολαβίας μπορεί να μειωθούν χωρίς καμιά αποζημίωση του αναδόχου σε έκταση που δεν πρέπει να υπερβαίνει το ένα τέταρτο του συνολικού συμβατικού ποσού. Σε περίπτωση μεγαλύτερης μείωσης των εργασιών εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 9.

4. Όλα τα όρια ή ποσοστά του άρθρου αυτού αναφέρονται στα αρχικά ποσά και τιμές της σύμβασης μαζί με τα απρόβλεπτα και δεν περιλαμβάνεται σ' αυτά αναθεώρηση τιμών, μεταγενέστερη τροποποίησή τους ή οποιαδήποτε αποζημίωση.

5. Με π. δ/γμα ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στις τροποποιήσεις του προϋπολογισμού, στον κανονισμό και στην έγκριση τιμών μονάδας νέων εργασιών, στη συμφωνία με τον ανάδοχο ή στις υπεργολαβίες για την εκτέλεση εργασιών στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

'Αρθρο 9.

Διάλυση της σύμβασης, αποζημίωση αναδόχου.

1. Σε περίπτωση που η σύμβαση διαλυθεί από το φορέα κατασκευής του έργου, αποζημίωση στον ανάδοχο οφείλεται μόνο αν έχουν εκτελεσθεί εργασίες αξίας μικρότερης από τα τρία τέταρτα (3/4) του αρχικού συνολικού συμβατικού ποσού.

2. Ο ανάδοχος μπορεί να ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης:

α) Αν μετά την υπογραφή της σύμβασης καθυστερήσει η έναρξη των εργασιών περισσότερο από τρείς μήνες με υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής ή του κυρίου του έργου, εκτός αν στη σύμβαση ορίζεται διαφορετικά σχετικά με την έναρξη των εργασιών.

β) Αν οι εργασίες, ύστερα απ' την έναρξή τους, διακοπούν είτε με διαταγή είτε από υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής ή του κυρίου του έργου για διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών από την κοινοποίηση της διαταγής διακοπής στην πρώτη περίπτωση ή από την επίδοση ειδικής δήλωσης του αναδόχου στη δεύτερη. Σε περίπτωση διακοπής για καθυστέρηση πληρωμών σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 5 του παρόντος η διάλυση μπορεί να ζητηθεί μετά δίμηνο από τη δήλωση διακοπής των εργασιών.

γ) Αν η καθυστέρηση των εργασιών χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου υπερβεί την οριακή προθεσμία του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 5.

3. Στην περίπτωση που προβλέπεται αποζημίωση κατά την παρ. 1 και στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου αυτού καταβάλλεται στον ανάδοχο, εκτός απ' την αξία των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί: α) η αξία των υλικών που έχουν προσκομισθεί ή βρίσκονται στο στάδιο παραγωγής ή προμήθειας και το αναπόσβεστο μέρος των εγκαταστάσεων, όπως ειδικότερα ορίζεται με π. δ/γμα και β) αποζημίωση για το τεκμαιρόμενο όφελος που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 5% του αρχικού συνολικού συμβατικού ποσού, μειωμένου κατά το ένα τέταρτο και ύστερα από αφαίρεση της αξίας των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί καθώς και των υλικών και του αναπόσβεστου μέρους των εγκαταστάσεων που η αποζημίωσή τους αναγνωρίζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση. Για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές συνθήκες και ιδίως το μέγεθος του έργου, ο χρόνος αποδέσμευσης του αναδόχου και η ωφέλεια του αναδόχου από άλλη εργασία κατά τους όρους του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 700 του Αστικού Κώδικα.

4. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος συμφωνεί, μπορεί να ματαιωθεί η διάλυση αφού αποζημιωθεί ο ανάδοχος για τις θετικές του μόνο ζημίες που προκλήθηκαν από την καθυστέρηση της έναρξης ή τη διακοπή των εργασιών.

'Αρθρο 10.

Αναθεώρηση τιμών.

1. Οι συμβατικές τιμές κάθε σύμβασης δημόσιου έργου αναθεωρούνται κατά ημερολογιακό εξάμηνο (αναθεωρητική περίοδος) και με βάση τις τιμές που διαπιστώνονται κατά την αρχή της περιόδου αυτής ενιαία για όλη τη χώρα. Σ' όλη τη διάρκεια της καθεμιάς αναθεωρητικής περιόδου οι αναθεωρημένες συμβατικές τιμές παραμένουν σταθερές.

2. Η αναθεώρηση υπολογίζεται για τις εργασίες που πραγματικά εκτελέσθηκαν μέσα στην αναθεωρητική περίοδο αφού ληφθεί υπόψη και το χρονοδιάγραμμα των εργασιών του άρθρου 5 και οι τυχόν εγκεκριμένες μεταβολές του. Εργασίες, που με υπαιτιότητα του αναδόχου εκτελέσθηκαν σε αναθεωρητική περίοδο μεταγενέστερη της προβλεπόμενης απ' το χρονοδιάγραμμα, θεωρούνται για τον υπολογισμό της αναθεώρησης ότι εκτελέσθηκαν στην αναθεωρητική περίοδο που έπρεπε να εκτελεσθούν. Για τις εργασίες που εκτελέσθηκαν πιο πριν απ' τον προβλεπόμενο απ' το χρονοδιάγραμμα χρόνο εφαρμόζεται η γενική αρχή υπολογισμού της αναθεώρησης με βάση το χρόνο εκτέλεσης των εργασιών.

3. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου κατά την έγκριση παρατάσεων της συνολικής ή των τμηματικών προθεσμιών των συμβάσεων των δημόσιων έργων εκτιμάται και προσδιορίζεται πάντοτε το υπαίτιο για την επιμήκυνση του χρόνου συμβαλλόμενο μέρος για το σύνολο ή για μέρος των έργων ή κατά κονδύλια εργασιών. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν επηρεάζουν την κατάπτωση των ποινικών ρητρών αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της.

4. Ως χρόνος εκκίνησης για τον υπολογισμό της αναθεώρησης κάθε εργολαβικής σύμβασης ορίζεται το ημερολογιακό εξάμηνο μέσα στο οποίο: α) υποβλήθηκε η προσφορά, αν πρόκειται για σύμβαση που καταρτίσθηκε ύστερα από δημοπρασία ή β) εκδόθηκε η σχετική εγκριτική απόφαση, αν πρόκειται για σύμβαση που καταρτίσθηκε χωρίς δημοπρασία, εφόσον η εγκριτική αυτή απόφαση δεν ορίζει άλλο χρόνο. Οι τιμές της σύμβασης παραμένουν σταθερές για τις εργασίες που εκτελούνται ή που έπρεπε να εκτελεσθούν μέσα στο εξάμηνο που θεωρείται χρόνος εκκίνησης και στο αμέσως επόμενο ημερολογιακό εξάμηνο. Κατεξαίρεση η σταθερότητα των τιμών περιορίζεται μόνο στο ημερολογιακό εξάμηνο εκκίνησης όταν πρόκειται για έργα οποιασδήποτε κατηγορίας αρχικού προϋπολογισμού δημοπρατούμενου ή ανατιθέμενου έργου, χωρίς αναθεώρηση, μέχρι το ανώτατο όριο της τρίτης τάξης εργοληπτικών επιχειρήσεων για έργα οδοποιίας, όπως ορίζεται σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 16 του νόμου αυτού.

5. Η αναθεώρηση (αύξηση ή μείωση) για κάθε αναθεωρητική περίοδο υπολογίζεται με βάση τον τύπο:

$$ΔΤυ = Τ \left(\frac{Αυ}{Αο} - 1 \right) (1 - σ)$$

όπου είναι:

T: η υπόψη τιμή της σύμβασης.

ΔT_{ν}: η αναθεώρηση της παραπάνω τιμής στην υπόψη αναθεωρητική περίοδο ν.

A_{o}: τιμή που προκύπτει αφού συμπληρωθεί με βασικές τιμές του χρόνου εκκίνησης το οριζόμενο για την τιμή Τ άρθρο ανάλυσης τιμών ή συνδυασμός άρθρων με τα βάρη τους όπως προσδιορίζονται από τη σύμβαση σύμφωνα με την παράγρ. 6 του άρθρου αυτού.

A_{ν}: τιμή που προκύπτει όπως παραπάνω με τις βασικές τιμές της αναθεωρητικής περιόδου ν.

σ: σταθερός συντελεστής που αντιπροσωπεύει το μη αναθεωρούμενο μέρος της τιμής και που προσδιορίζεται με π. δ/γμα μεταξύ του 0.10 και 0,20 κατά κατηγορίες ή μέγεθος έργων και ανάλογα με τον αριθμό των αναθεωρητικών περιόδων που μεσολαβούν μεταξύ του χρόνου εκκίνησης και της συγκεκριμένης κάθε φορά αναθεωρητικής περιόδου.

6. Η αναθεώρηση της τιμής κάθε συμβατικού κονδυλίου γίνεται με βάση τα αντίστοιχα άρθρα εγκεκριμένων αναλύσεων τιμών που ορίζονται με τα συμβατικά τεύχη. Όταν πρόκειται για κονδύλια που δεν ταυτίζονται με άρθρα εγκεκριμένων αναλύσεων ή σε περιπτώσεις κατ' αποκοπή τιμών ή σύνθετων τιμών, τα συμβατικά τεύχη ή τα πρωτόκολλα νέων τιμών καθορίζουν για την αναθεώρησή τους παρεμφερή άρθρα εγκεκριμένων αναλύσεων ή ομάδα τέτοιων κονδυλίων με τα αντίστοιχα βάρη καθενός άρθρου.

7. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις με εργολαβικό αντάλλαγμα άλλο εκτός από χρηματική καταβολή και στις απολογιστικές εργασίες. Στις συμβάσεις που καταρτίζονται με τον τρόπο που προβλέπουν οι περιπτώσεις δ και ε της παραγρ. 4 του άρθρου 4 ή που το αντάλλαγμα συνομολογείται σε ξένο νόμισμα μπορεί με τη σύμβαση να οριστεί αναθεώρηση και να προσδιοριστεί ο τρόπος υπολογισμού της.

8. Στις περιπτώσεις που στη σύμβαση προβλέπεται η προμήθεια εξοπλισμού ή σημαντικής αξίας μηχανημάτων για τη λειτουργία ή εγκατάσταση στο έργο και προσδιορίζεται χωριστά το αντάλλαγμα για την προμήθεια, μπορεί για το αντάλλαγμα αυτό να οριστεί με τη σύμβαση άλλος τρόπος αναθεώρησης.

9. Το ποσό της αναθεώρησης καταβάλλεται απ' τις πιστώσεις του έργου.

10. Πέρα από την προβλεπόμενη στις διατάξεις του άρθρου αυτού αναθεώρηση τιμών αποκλείεται η αναπροσαρμογή του εργολαβικού ανταλλάγματος ή η διάλυση των συμβάσεων δημόσιων έργων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 288 ή 388 του Αστικού Κώδικα, ένεκα της αυξομείωσης των τιμών.

11. Με π. δ/γματα ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αναφέρονται στην εφαρμογή της αναθεώρησης των τιμών και ιδίως ο τρόπος διαπίστωσης των βασικών τιμών, τα όργανα για τη διαπίστωση αυτή με τη δυνατότητα σύστασης ειδικού συλλογικού οργάνου, ο τρόπος που θα υπολογίζεται η αναθεώρηση για τα υλικά που πιστοποιούνται πριν ενσωματωθούν ή για τις άλλες ημιτελείς εργασίες, ο περιορισμός της αναθεώρησης στις περιπτώσεις που δίνονται στον ανάδοχο υλικά ή μηχανήματα απ' το φορέα του έργου, η εξαίρεση από την αναθεώρηση αποζημιώσεων του αναδόχου από οποιαδήποτε αιτία και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 11.

Παραλαβή του έργου.

1. Μετά τη βεβαίωση περάτωσης των εργασιών, το έργο παραλαμβάνεται προσωρινά και οριστικά. Με την προσωρινή παραλαβή ελέγχονται οι εργασίες ποσοτικά και ποιοτικά. Η οριστική παραλαβή γίνεται μετά την προσωρινή και την πάροδο του χρόνου υποχρεωτικής από τον ανάδοχο συντήρησης. Κατά την οριστική παραλαβή ελέγχεται πάλι η καλή κατάσταση των εργασιών. Οι παραλαβές γίνονται από επιτροπές στις οποίες μπορεί να συμμετέχουν και εκπρόσωποι των φορέων που χρησιμοποιούν τα έργα, όπως ειδικότερα ορίζεται με το π. δ/γμα της παρ. 6 του άρθρου αυτού.

2. Οι παραλαβές, προσωρινή και οριστική, θεωρούνται ότι συντελέστηκαν αυτοδίκαια αν περάσουν άπρακτες οι προθεσμίες που καθορίζονται με π. δ/γμα και ύστερα από σχετική έγγραφη όχληση του αναδόχου. Οι προθεσμίες αυτές αρχίζουν από τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου και εφόσον υποβληθεί από τον ανάδοχο η τελική επιμέτρηση, όπως ειδικότερα ορίζεται με π. δ/γμα.

3. Αν η παραλαβή συντελεσθεί αυτοδίκαια και διαπιστωθούν εκ των υστέρων διαφορές στις ποσότητες των εργασιών που εκτελέστηκαν, ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να επιστρέψει το εργολαβικό αντάλλαγμα που τυχόν έχει καταβληθεί για τις εργασίες αυτές.

4. Η συντέλεση της οριστικής παραλαβής αποτελεί την αφετηρία της παραγραφής των απαιτήσεων του αναδόχου απ' την εργολαβική σύμβαση.

5. Οποτεδήποτε και πριν από την προσωρινή παραλαβή, το έργο ή αυτοτελή του τμήματα που έχουν περατωθεί μπορεί να δοθούν σε χρήση, ύστερα από τη διενέργεια σχετικής διοικητικής παραλαβής, όπως ειδικότερα ορίζεται με το π. δ/γμα της επόμενης παραγράφου.

6. Με π. δ/γμα καθορίζεται κατά κατηγορία έργων ο χρόνος συντήρησης, ο τρόπος που διενεργείται η παραλαβή, τα θέματα που συνδέονται με τη διοικητική παραλαβή και με ενδεχόμενες παραλαβές τμημάτων του έργου, τα θέματα που σχετίζονται με τη σύνταξη των επιμετρήσεων του έργου και την τυχόν επιβολή στον ανάδοχο ειδικών ποινικών ρητρών ή άλλων συνεπειών για την καθυστέρηση των επιμετρήσεων και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 12.

Ενστάσεις — Αιτήσεις θεραπείας.

1. Κατά των πράξεων της διευθύνουσας Υπηρεσίας, που προσβάλλει έννομο συμφέρον του αναδόχου, χωρεί ένσταση. Η ένσταση ασκείται με κατάθεση στη διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία 15 ημερών, από την κοινοποίηση της πράξης, εκτός αν σε ειδικές περιπτώσεις ορίζεται διαφορετικά στο νόμο αυτόν ή τα π. δ/τα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του.

2. Η ένσταση απευθύνεται στην προϊσταμένη αρχή, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Η αρμόδια αρχή υποχρεούται να εκδώσει την απόφασή της μέσα σε δύο μήνες από την κατάθεση της ένστασης.

3. Αν η ένσταση απορριφθεί στο σύνολό της ή μερικώς ή αν παρέλθει άπρακτη η δίμηνη προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει αίτηση θεραπείας σε ανατρεπτική προθεσμία τριών μηνών, από την κοινοποίηση της απόφασης ή από την άπρακτη πάροδο του διμήνου. Αίτηση θεραπείας ασκείται επίσης και κατά αποφάσεων ή πράξεων της προϊσταμένης αρχής ή του κυρίου του έργου, εφόσον με τις αποφάσεις ή πράξεις αυτές δημιουργείται για πρώτη φορά διαφωνία. Στην τελευταία αυτή περίπτωση δεν απαιτείται να προηγηθεί ένσταση και η τρίμηνη ανατρεπτική προθεσμία για την άσκηση της αίτησης θεραπείας αρχίζει απ' την κοινοποίηση της απόφασης ή της πράξης στον ανάδοχο.

4. Η αίτηση θεραπείας απευθύνεται στον Υπουργό Δημοσίων Έργων και η επίδοσή της γίνεται πάντοτε με δικαστικό επιμελητή.

5. Αίτηση θεραπείας μπορεί να ασκήσει και ο κύριος του έργου, εφόσον δεν είναι το Δημόσιο. Αν η αρμοδιότητα για την απόφαση σε αιτήσεις θεραπείας ασκείται από όργανο του φορέα, στις αιτήσεις θεραπείας του προηγούμενου εδαφίου αποφασίζει πάντοτε ο Υπουργός Δημοσίων Έργων.

6. Αν δεν είναι το Δημόσιο κύριος του έργου, αντίγραφο της αίτησης θεραπείας επιδίδεται στον αντισυμβαλλόμενο μέσα σε δέκα μέρες από την επίδοσή της στον Υπουργό, διαφορετικά η αίτηση θεραπείας θεωρείται σαν να μην έχει ασκηθεί. Ο αντισυμβαλλόμενος μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία ενός

μήνα μπορεί να υποβάλει στον Υπουργό Δημοσίων Έργων τις τυχόν αντιρρήσεις του στην αίτηση θεραπείας. Η παράλειψη υποβολής αντιρρήσεων δεν δημιουργεί τεκμήριο αποδοχής των όσων προβάλλονται στην ένσταση ή την αίτηση θεραπείας, τα οποία μπορεί ο ενδιαφερόμενος να αποκρούσει για πρώτη φορά στο Δικαστήριο.

7. Σε κάθε αίτηση θεραπείας αποφασίζει ο Υπουργός Δημοσίων Έργων, ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου, μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την επίδοση της αίτησης θεραπείας.

8. Αν η αίτηση θεραπείας απορριφθεί με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων ή αν ο Υπουργός δεν εκδώσει την απόφασή του μέσα στην τρίμηνη προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούται αυτός που υπέβαλε την αίτηση θεραπείας να προσφύγει στο αρμόδιο δικαστήριο σύμφωνα με τις διατάξεις του επόμενου άρθρου.

9. Αν η αίτηση θεραπείας είναι εμπρόθεσμη ο Υπουργός Δημοσίων Έργων μπορεί να εκδώσει την απόφασή του και μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 7, αλλά οπωσδήποτε όχι πέραν του έτους από τη λήξη αυτής, εφόσον δεν έχει λήξει η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα σχετική προσφυγή και δεν έχει ακόμα εκδοθεί επί της προσφυγής αυτής απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο αυτή δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο και είναι εκτελεστή μόνο αν την αποδέχεται αυτός που υπέβαλε την αίτηση θεραπείας και παραιτηθεί από το δικαίωμα άσκησης προσφυγής ή προβεί στην κατάργηση της σχετικής δίκης. Η αποδοχή μπορεί να γίνει σε ανατρεπτική προθεσμία ενός μήνα από την κοινοποίηση στον ανάδοχο της σχετικής απόφασης. Σε κάθε περίπτωση η τυχόν εκδοθείσα απόφαση του Εφετείου κατισχύει.

10. Όπου σ' αυτό το άρθρο αναφέρεται ο Υπουργός Δημοσίων Έργων νοούνται και οι άλλες αρχές, οι οποίες σύμφωνα με τις κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις αποφασίζουν σε αιτήσεις θεραπείας, με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παραγρ. 5 του άρθρου αυτού.

11. Η παράγρ. 5 του άρθρου 8 του Ν. 3200/1955 «περί διοικητικής αποκεντρώσεως» εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις αποφάσεων ή εγκρίσεων του Νομάρχη που αναφέρονται στις συμβάσεις δημόσιων έργων. Η διάταξη αυτή έχει ανάλογη εφαρμογή και για τις αντίστοιχες αποφάσεις προϊσταμένων υπηρεσιών διανομαρχιακού επιπέδου.

12. Με π. δ/γμα καθορίζονται τα στοιχεία που τυχόν συνοδεύουν την αίτηση θεραπείας, καθώς και τα θέματα που αναφέρονται στην εισαγωγή και εισήγηση της αίτησης θεραπείας για γνωμοδότηση στο Τεχνικό Συμβούλιο, στην κλήση και παράσταση του αιτούντος και των λοιπών ενδιαφερομένων ενώπιον του Συμβουλίου, στην έκδοση και κατάρτιση της γνωμοδότησης του Συμβουλίου και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 13.

Δικαστική επίλυση των διαφορών.

1. Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τη σύμβαση κατασκευής δημόσιου έργου επιλύεται από το αρμόδιο δικαστήριο σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων.

2. Αρμόδιο Δικαστήριο για την εκδίκαση των πιο πάνω διαφορών είναι το Εφετείο της περιφέρειας που βρίσκεται το έργο. Αν το έργο εκτείνεται στην περιφέρεια δύο ή περισσότερων Εφετείων, αρμόδιο καθίσταται εκείνο που ορίζει ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, ύστερα από αίτηση αυτού που ενδιαφέρεται να ασκήσει την προσφυγή. Το Εφετείο δικάζει κατά τη διαδικασία ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου.

3. Η υπόθεση συζητείται σε δικάσιμο που ορίζεται όσο το δυνατό συντομότερο. Οι διάδικοι υποχρεούνται να προσκομίσουν κατά την πρώτη συζήτηση όλα τα αποδεικτικά μέσα. Οι μάρτυρες εξετάζονται αμέσως και δεν απαιτείται έκδοση προδικαστικής απόφασης. Η παράγραφος 1 του άρθρου 671 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή. Το Δικαστήριο μπορεί να διατάξει και συμπληρωματικές αποδείξεις. Το Εφετείο εκδίδει την απόφασή του το ταχύτερο και αρκεί πιθανολόγηση. Οι αποφάσεις του Εφετείου υπόκεινται σε αναίρεση μόνο για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 559 αριθ. 1 έως 7, 9, 16, 17, 19 και 20 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η αναίρεση που ασκείται ή η προθεσμία για την άσκησή της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης ούτε υπέρ του Δημοσίου. Η διάταξη του άρθρου 565 παράγρ. 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζεται και στην προκειμένη περίπτωση. Εάν γίνει δεκτή η αναίρεση, το Τμήμα του Αρείου Πάγου που αποφασίζει την αναίρεση κρατεί σε κάθε περίπτωση την υπόθεση και τη δικάζει κατ' ουσία.

4. Της προσφυγής στο Εφετείο προηγείται υποχρεωτικά αίτηση θεραπείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, διαφορετικά η προσφυγή κηρύσσεται απαράδεκτη. Η προσφυγή στο Εφετείο ασκείται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δύο μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης που εκδόθηκε στην αίτηση θεραπείας ή από τη λήξη της τρίμηνης προθεσμίας της παραγράφου 7 του προηγούμενου άρθρου. Μέσα στην ίδια δίμηνη ανατρεπτική προθεσμία ασκείται και η αίτηση στον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου για τον καθορισμό του αρμόδιου Εφετείου σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 2 του άρθρου αυτού. Στην περίπτωση αυτή η δίμηνη ανατρεπτική προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης του Προέδρου του Αρείου Πάγου.

5. Στις περιπτώσεις που έχει ασκηθεί προσφυγή στο Εφετείο κάθε αξίωση παραγράφεται αν περάσει διετία απ' την τελευταία διαδικαστική πράξη, χωρίς να ενεργηθεί άλλη πράξη που να διακόπτει την παραγραφή. Η παραγραφή αυτή δεν ισχύει για το μέρος της αξίωσης που τυχόν αναγνωρίστηκε με απόφαση των αρμόδιων Διοικητικών Αρχών. Οι αξιώσεις που στηρίζονται σε αποφάσεις των Διοικητικών Αρχών παραγράφονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 14.

Διαιτητική επίλυση διαφορών.

1. Στη διακήρυξη διαγωνισμού ή στη με κάθε τρόπο καταρτιζόμενη σύμβαση εκτέλεσης έργου μπορεί να εγκριθεί και περιληφθεί ρήτρα διαιτησίας.

2. Η σχετική έγκριση και οι όροι της διαιτησίας καθορίζονται, χωρίς καμιά δέσμευση από οποιαδήποτε άλλη διάταξη, με απόφαση των Υπουργών Δημοσίων Έργων, Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Εργοληπτικές Επιχειρήσεις-Μητρώα.

Άρθρο 15.

Εργοληπτικές επιχειρήσεις.

1. Την κατασκευή των δημόσιων έργων επιτρέπεται να αναλαμβάνουν ημεδαπές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) και στην αντίστοιχη με το έργο κατηγορία και τάξη εγγραφής. Οι επιχειρήσεις αυτές μπορεί να είναι ατομικές ή εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής ή συνεταιρισμοί, όπως ειδικότερα ορίζεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 16 του παρόντος. Το ΜΕΕΠ τηρείται στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων, σύμφωνα με το άρθρο 16 για την παρακολούθηση της τεχνικής και οικονομικής ικανότητας των εργοληπτικών επιχειρήσεων που επιθυμούν να αναλαμβάνουν την εκτέλεση δημόσιων έργων. Με π. δ/γμα καθορίζονται οι περιπτώσεις μικρών έργων την κατασκευή των οποίων μπορεί να αναλάβουν επιχειρήσεις που δεν είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ.

2. Αλλοδαπές κατασκευαστικές επιχειρήσεις, που έχουν τα ουσιαστικά προσόντα, γίνονται δεκτές στους διαγωνισμούς και μπορούν να αναλάβουν την εκτέλεση δημόσιων έργων σε όσες περιπτώσεις αυτό προκύπτει από διεθνείς υποχρεώ-

σεις της χώρας. Σε άλλες περιπτώσεις αλλοδαπές κατασκευαστικές επιχειρήσεις μπορεί να γίνουν δεκτές όταν προκηρύσσεται ειδικός διεθνής διαγωνισμός σύμφωνα με διακήρυξη ή τύπους διακήρυξης που εγκρίνονται απ' τον Υπουργό Δημοσίων Έργων.

3. Για την παρακολούθηση της τεχνικής εμπειρίας στην κατασκευή έργων των προσώπων που στελεχώνουν τις εργοληπτικές επιχειρήσεις του ΜΕΕΠ τηρείται στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του νόμου αυτού.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, η εγγραφή στο ΜΕΕΠ μιας επιχείρησης και η διατήρηση σε ισχύ της εγγραφής αυτής με την αναθεώρησή της, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 16, αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ανάληψη από την επιχείρηση αυτή της κατασκευής δημόσιου έργου, κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού.

5. Οι επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν την εκτέλεση των δημόσιων έργων υπόκεινται στον έλεγχο του Υπουργείου Δημοσίων Έργων. Ο Υπουργός Δημοσίων Έργων για παραβάσεις στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους μπορεί να επιβάλει στις επιχειρήσεις αυτές διοικητική ποινή προστίμου μέχρι 3.000.000 δραχμών σύμφωνα με τα οριζόμενα με π. δ/γμα. Παράβαση στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων είναι ιδίως η κατά την εκτέλεση του έργου έλλειψη προσήκουσας προστασίας του περιβάλλοντος ή παράλειψη μέτρων για την αποκατάστασή του, η μη λήψη μέτρων προστασίας του κοινού, η παρακώλυση λειτουργίας ή βλάβη ή καθυστέρηση στην αποκατάσταση φθορών σε άλλα δημόσια έργα ή κοινόχρηστα πράγματα. Η διοικητική αυτή ποινή είναι ανεξάρτητη από την τυχόν ποινική ή αστική ευθύνη και από την πειθαρχική ευθύνη των στελεχών της επιχείρησης, που ασκείται από τα πειθαρχικά όργανα του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας για όλα τα τεχνικά στελέχη της επιχείρησης, έστω και αν αυτά δεν είναι μέλη του ΤΕΕ, ύστερα από διαβίβαση στον Πρόεδρο του ΤΕΕ της απόφασης του Υπουργού Δημοσίων Έργων, που επιβάλλει τη διοικητική ποινή. Το πρόστιμο της παραγράφου αυτής εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων. Από το έσοδο αυτό αποδίδεται στο Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας (ΤΕΟ) ποσοστό που καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Δημοσίων Έργων και Οικονομικών. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται ο τρόπος απόδοσης των σχετικών ποσών και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Άρθρο 16.

Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ).

1. Η εγγραφή των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο ΜΕΕΠ γίνεται με αίτησή τους. Κριτήρια για την εγγραφή αποτελούν η οργάνωση της επιχείρησης, η στελέχωσή της από τεχνικούς εγγεγραμμένους στο ΜΕΚ, η στελέχωσή της από άλλο επιστημονικό ή τεχνικό και βοηθητικό προσωπικό, η εμπειρία σε έργα που έχουν εκτελεσθεί απ' την επιχείρηση ή τα στελέχη της, ο εξοπλισμός που η επιχείρηση διαθέτει η ίδια ή αποδεδειγμένα έχει διαχειριστεί με επιτυχία στο παρελθόν, η οικονομική δυνατότητα, πίστη, διαχειριστική ικανότητα και άλλα παρόμοια στοιχεία. Η στελέχωση της επιχείρησης με στελέχη εγγεγραμμένα στο ΜΕΚ παρακολουθείται από την επιτροπή ΜΕΕΠ, ώστε τα στελέχη αυτά να μετέχουν ενεργά στο έργο της επιχείρησης. Η επιτροπή ΜΕΕΠ κατά την κρίση της και εκτός των άλλων συνεπειών για την επιχείρηση ή τα στελέχη της μπορεί να παραπέμπει τα στελέχη των οποίων η συμμετοχή αυτή κρίνεται εικονική ή ανεπαρκής στο αρμόδιο κατά περίπτωση πειθαρχικό όργανο. Με π. δ/γμα μπορεί να καθορίζονται τα κατώτατα όρια τεχνικής στελέχωσης, κεφαλαίων και σύνθεσης οργάνων διοίκησης των επιχειρήσεων.

2. Με τα ίδια κριτήρια της προηγούμενης παραγράφου γίνεται επίσης: α) η κατάταξη στις κατηγορίες και τάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού που ισχύει για μια τριετία, β) η τακτική κατά τριετία αναθεώρηση της εγγραφής ύστερα από αίτηση της εργοληπτικής επιχείρησης γ) η έκτακτη με πρωτοβουλία της υπηρεσίας αναθεώρηση που μπορεί να γίνει οποτεδήποτε και δ) η έκτακτη με αίτηση της επιχείρησης αναθεώρηση που μπορεί να γίνει μόνο μετά διετία απ' την τελευταία τακτική αναθεώρηση. Με την τακτική αναθεώρηση (περίπτωση β) και με την έκτακτη ύστερα από αίτηση της εργοληπτικής επιχείρησης (περίπτωση δ) μπορεί να συνδυασθεί η μεταβολή στις κατηγορίες και τάξεις για τις οποίες είχε εγκριθεί στο παρελθόν η εγγραφή της επιχείρησης. Η μεταβολή αυτή μπορεί να περιλαμβάνει και διαγραφή από κατηγορίες ή υποβιβασμό σε τάξη έστω και άν αυτό δεν ζητήθηκε από την επιχείρηση. Η έκτακτη με πρωτοβουλία της υπηρεσίας αναθεώρηση (περίπτωση γ) γίνεται στις περιπτώσεις που ορίζει η απόφαση της παραγρ. 5 του άρθρου αυτού και αποβλέπει στη διαγραφή από ορισμένες ή όλες τις κατηγορίες ή στον υποβιβασμό της τάξης της επιχείρησης σύμφωνα με όσα ορίζονται με την απόφαση αυτή.

3. Η εγγραφή, κατάταξη και αναθεώρηση στηρίζεται σε όλα τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από την υπηρεσία σχετικά με την επιχείρηση, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα πιστοποιητικά ΜΕΕΠ. Τα πιστοποιητικά αυτά συντάσσονται για κάθε έργο και περιέχουν πληροφορίες και αξιολογήσεις για τη δημοπρασία και την ανάδοχο επιχείρηση και όλες τις άλλες τεχνικές επιχειρήσεις που έχουν συμπράξει στην κατασκευή του έργου, όπως ειδικότερα ορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Δημοσίων Έργων. Οι διατάξεις του άρθρου 17 παράγρ. 4 εφαρμόζονται ανάλογα και για τα πιστοποιητικά ΜΕΕΠ.

4. Η εγγραφή, κατάταξη και αναθεώρηση των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο ΜΕΕΠ γίνεται από την Επιτροπή ΜΕΕΠ. Η Επιτροπή αρνείται την εγγραφή επιχείρησης στο ΜΕΕΠ ή την κατάταξη στη ζητούμενη κατηγορία ή τάξη, αν από τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου κρίνει ότι η επιχείρηση αυτή δεν έχει την απαιτούμενη τεχνική ιδιότητα και τεχνική ικανότητα με βάση τα κριτήρια της παραγρ. 1. Η Επιτροπή ΜΕΕΠ εισηγείται επίσης κάθε μέτρο που σχετίζεται με τη βελτίωση του τρόπου τήρησης του ΜΕΕΠ για την εκπλήρωση του σκοπού του, τον τρόπο που καταρτίζονται και αξιολογούνται τα πιστοποιητικά ΜΕΕΠ και γενικά παρακολουθεί την όλη τήρηση του ΜΕΕΠ και υποβάλλει στον Υπουργό Δημοσίων Έργων σχετικές εκθέσεις. Κάθε λεπτομέρεια που σχετίζεται με τις εκθέσεις αυτές και γενικά την τήρηση του ΜΕΕΠ και ο τρόπος αξιολόγησης των επιχειρήσεων μπορεί να κανονιστεί με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων. Η σύνθεση της Επιτροπής ΜΕΕΠ ορίζεται με προεδρικό διάταγμα και στη σύνθεση αυτή περιλαμβάνονται εκτός των οργάνων δημόσιων υπηρεσιών και εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης, του ΤΕΕ, ενώσεων των Τεχνικών του ΜΕΚ, επαγγελματικών εργοληπτικών ενώσεων και της Γ.Σ.Ε.Ε.

5. Η κατάταξη στο ΜΕΕΠ των εργοληπτικών επιχειρήσεων γίνεται σε μια ή περισσότερες απ' τις κατηγορίες των έργων οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, λιμενικών και ηλεκτρομηχανολογικών. Με π. δ/γμα μπορεί να αναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες αυτές και να ρυθμίζονται τα μεταβατικά προβλήματα που ανακύπτουν στην περίπτωση αυτή. Κάθε επιχείρηση κατατάσσεται σε μία τάξη για κάθε κατηγορία. Οι τάξεις ορίζονται σε επτά για κάθε κατηγορία. Με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων καθορίζεται τα ανώτατο όριο προϋπολογισμού των εργολαβιών τις οποίες μπορεί να αναλάβει η επιχείρηση που ανήκει σε κάθε τάξη με δυνατότητα διαχωρισμού κατά κατηγορίες, τα ειδικά όρια για τις κοινοπραξίες και οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή αυτών των ειδικών ορίων, τα θέματα που συνδέονται με την υποχρεωτική από κοινοπραξίες ανάληψη έργων προϋπολογισμού μεγαλύτερου από το όριο της ανώτατης τάξης, οι δεσμεύσεις και υποχρεώσεις των τεχνικών στελεχών και των επιχειρήσεων,

οι κυρώσεις για τα στελέχη και τις επιχειρήσεις που παραβαίνουν τις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις αυτές και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση μπορεί να ορίζονται και κατώτατα όρια για κάθε τάξη, γενικά ή κατά περιοχή της χώρας σχετιζόμενη με την έδρα ή την επαγγελματική εγκατάσταση της επιχείρησης όπως και να ορίζονται εξαιρέσεις από τα όρια αυτά για την ανάληψη από εργοληπτικές επιχειρήσεις μικρών έργων που συνδέονται ή βρίσκονται κοντά σε έργα που κατασκευάζει ήδη η επιχείρηση. Επιχειρήσεις που θα συσταθούν μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού κατατάσσονται μέχρι και την πέμπτη τάξη, εκτός αν προκύπτουν από συγχώνευση άλλων εγγεγραμμένων επιχειρήσεων, όπως ειδικότερα ορίζεται με την πιο πάνω απόφαση. Ο προσδιορισμός όλων των ορίων της παραγράφου αυτής γίνεται με τον καθορισμό του ορίου της πρώτης τάξης και των συντελεστών των ορίων των άλλων τάξεων προς το βασικό αυτό όριο της πρώτης.

6. Με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων ρυθμίζεται κάθε θέμα που σχετίζεται με τη διαδικασία τήρησης του ΜΕΕΠ, τη συγκέντρωση και παροχή στοιχείων από την υπηρεσία του ΜΕΕΠ, τη συγκρότηση και τη λειτουργία της Επιτροπής ΜΕΕΠ. Με όμοια απόφαση μπορεί να οριστεί και κάθε θέμα που αναφέρεται σε εγγραφή στο ΜΕΕΠ και εξειδικευμένων επιχειρήσεων υποκατηγοριών ορισμένων έργων ή εργασιών, όπως επίσης και τα θέματα που αναφέρονται στην τήρηση μητρώων κατά Νομαρχίες για τους πτυχιούχους εργοδηγούς, τους κατόχους σχετικών αδειών και τους εμπειροτέχνες, που μπορεί να αναλαμβάνουν την εκτέλεση έργων σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγρ. 1 του άρθρου 15.

7. Κάθε επιχείρηση δεν επιτρέπεται να έχει σε κάθε δεδομένη στιγμή μέσα σε όλη τη χώρα ανεκτέλεστο μέρος εργολαβιών δημόσιων έργων μεγαλύτερο από το τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της τάξης στην οποία ανήκει. Με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων κανονίζεται η διαδικασία εφαρμογής της παραγράφου αυτής, τα θέματα κατανομής στις κοινοπρακτούσες επιχειρήσεις του ανεκτέλεστου μέρους των έργων που κατασκευάζονται από κοινοπραξίες και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

8. Στις τρεις κατώτερες τάξεις του ΜΕΕΠ εγγράφονται ατομικές επιχειρήσεις προσώπων εγγεγραμμένων στο ΜΕΚ και επιχειρήσεις προσωπικών εταιριών ή εταιριών περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ), των οποίων όλα τα μέλη είναι πρόσωπα εγγεγραμμένα στο ΜΕΚ. Στις υπόλοιπες τάξεις του ΜΕΕΠ εγγράφονται επιχειρήσεις με τη μορφή ανώνυμης εταιρίας ή ΕΠΕ. Κατεξαίρεση οι μέχρι σήμερα κάτοχοι εργοληπτικών πτυχίων οποιασδήποτε κατηγορίας και τάξης μπορούν να ασκούν, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, και τέταρτης τάξης του ΜΕΕΠ εργοληπτική επιχείρηση με τη μορφή ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρίας, υπό την προϋπόθεση ότι θα τηρούν βιβλία της ανώτερης τάξης του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων. Στους περιορισμούς της παραγράφου αυτής δεν υπάγονται οι κατασκευαστικές επιχειρήσεις των ΟΤΑ και οι συνεταιρισμοί. Θέματα που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής και κάθε σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων.

9. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού οι μέχρι σήμερα κάτοχοι εργοληπτικών πτυχίων σε ισχύ κατατάσσονται αυτοδίκαια στις βαθμίδες του ΜΕΕΠ ως εξής:

α) Οι κάτοχοι των εργοληπτικών πτυχίων τάξεων Α' ως Δ' στις αντίστοιχες τάξεις Α' ως Δ' των κατηγοριών έργων στις οποίες ισχύει το πτυχίο τους.

β) Οι εταιρείες που κατέχουν πτυχίο Ε' τάξης στην Ζ' τάξη όλων των κατηγοριών των έργων.

Για την εφαρμογή της αυτοδίκαιας αυτής κατάταξης θεωρούνται ως εργοληπτικά πτυχία σε ισχύ και τα πτυχία για τα οποία δεν έχει παρέλθει κατά την ισχύ του νόμου αυτού η προθεσμία ενός έτους που ορίζεται στο άρθρο 5 του Ν. 689/1977 (ΦΕΚ Α. 253).

Η κατάταξη που προβλέπει η παράγραφος αυτή είναι προσωρινή και διαρκεί δύο χρόνια από τη λήξη του αντίστοιχου εργοληπτικού πτυχίου και πάντως όχι πέρα από τρία χρόνια απ τη δημοσίευση του νόμου. Μετά τη λήξη της πιο πάνω προθεσμίας θα ισχύει για τις αντίστοιχες επιχειρήσεις η κατάταξη σε κατηγορίες και τάξεις που γίνεται σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις του νόμου. Ειδικά οι κάτοχοι πτυχίου Δ' τάξης που εντάσσονται αυτοδίκαια στην Δ' τάξη του ΜΕΕΠ μπορεί μέσα σε έξι μήνες απ' τη δημοσίευση του νόμου αυτού να ενταχθούν επίσης προσωρινά στις τάξεις Ε' ή ΣΤ' του ΜΕΕΠ. Η προσωρινή αυτή ανακατάταξη ισχύει για όσο χρόνο θα ίσχυε και η αυτοδίκαιη κατάταξή τους στην Δ' τάξη του ΜΕΕΠ και γίνεται με βάση τα κριτήρια του νόμου αυτού ύστερα από αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης που πρέπει να υποβληθεί σε ανατρεπτική προθεσμία τριών μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού. Μέχρι τη συγκρότηση της επιτροπής του ΜΕΕΠ η προσωρινή ανακατάταξη γίνεται από τον Υπουργό Δημοσίων Έργων ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων (Τμήμα Κατασκευών). Με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετική με την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Η αυτοδίκαιη κατάταξη σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν εμποδίζει κατά τη διάρκεια ισχύος της την εγγραφή της επιχείρησης σε άλλη τάξη και κατηγορία του ΜΕΕΠ, αν συγκεντρώνει τις σχετικές προϋποθέσεις.

10. Κατά το χρόνο της αυτοδίκαιης κατάταξης, που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος, οι κατατασσόμενοι εργολήπτες για τις ασφαλιστικές τους σχέσεις θεωρείται ότι έχουν σε ισχύ το αντίστοιχο εργοληπτικό πτυχίο. Κατά τον ίδιο χρόνο εξακολουθούν να εφαρμόζονται για τους εργολήπτες Δ.Ε. οι πειθαρχικές διαδικασίες που προβλέπονται από τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 17.

Μητρώο εμπειρίας κατασκευαστών (ΜΕΚ).

1. Η εγγραφή στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ) γίνεται με αίτηση των ενδιαφερόμενων τεχνικών διπλωματούχων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και πρώην ανώτερων τεχνικών σχολών που ασχολούνται με την παραγωγή έργων σε οποιοδήποτε στάδιο της (μελέτη, κατασκευή, επίβλεψη). Με την εγγραφή γίνεται και κατάταξη σε μία απ' τις βαθμίδες εμπειρίας που προβλέπει η παράγραφος 9 του άρθρου αυτού και για καθεμιά απ' τις κατηγορίες έργων όπως αυτές ορίζονται στην παράγρ. 5 του άρθρου 16 ή και υποκατηγορίες που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων.

2. Με τις ενδείξεις του ΜΕΚ παρακολουθείται η εξέλιξη της εμπειρίας των εγγεγραμμένων, ώστε να μπορεί να γίνεται η αναθεώρηση της κατάταξης σε κατηγορίες έργων και βαθμίδες.

3. Η εγγραφή, κατάταξη και αναθεώρηση στηρίζεται σε όλα τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από την υπηρεσία και ιδίως στα Πιστοποιητικά ΜΕΚ της επόμενης παραγράφου.

4. Για κάθε δημόσιο έργο η υπηρεσία συντάσσει υποχρεωτικά Πιστοποιητικό ΜΕΚ. Το Πιστοποιητικό συντάσσεται οπωσδήποτε με την παραλαβή του έργου και κατά τακτά χρονικά διαστήματα ή σε έκτακτες περιπτώσεις όπως ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων. Τα πιστοποιητικά ΜΕΚ περιλαμβάνουν κάθε πληροφορία που σχετίζεται με πρόσωπα εγγεγραμμένα στο ΜΕΚ ή που έχουν τα τυπικά προσόντα για να εγγραφούν σ' αυτό και που ασχολήθηκαν με το έργο από της πλευράς του αναδόχου ή των σχετιζόμενων μ' αυτόν επιχειρήσεων, όπως επίσης και τις σχετικές αξιολογήσεις. Τα πιστοποιητικά ΜΕΚ διαβιβάζονται απευθείας στην αρμόδια για την τήρηση του ΜΕΚ υπηρεσία.

Με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων ορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να περιέχουν υποχρεωτικά τα πιστοποιητικά, ποιοί τα εκδίδουν και τα επιβεβαιώνουν, τα χρονικά διαστήματα κατά τα οποία υποβάλλονται, τα θέματα

που σχετίζονται με τη λήψη απ' την υπηρεσία άλλων στοιχείων και κάθε συμπληρωματική λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα ανάλογα θέματα για τη λήψη πιστοποιητικών ή οίκοθεν πληροφοριών για ιδιωτικά έργα, για έργα που εκτελούνται στην αλλοδαπή ή για άλλες ανάλογες περιπτώσεις.

5. Οι ενδείξεις των πιστοποιητικών για τα πρόσωπα που έχουν τα τυπικά προσόντα για την εγγραφή στο ΜΕΚ, αλλά δεν είναι ακόμα εγγεγραμμένα σ' αυτό, ταξινομούνται για να χρησιμοποιηθούν για την κατάταξή τους, αν τα πρόσωπα αυτά ζητήσουν την εγγραφή τους.

6. Η εγγραφή, κατάταξη και εξέλιξη στις βαθμίδες του ΜΕΚ γίνεται από την Επιτροπή ΜΕΚ. Η Επιτροπή αυτή εισηγείται επίσης κάθε μέτρο που σχετίζεται με τον τρόπο τήρησης του ΜΕΚ για την καλύτερη εκπλήρωση του σκοπού του, τον τρόπο που καταρτίζονται και αξιολογούνται τα πιστοποιητικά και γενικά παρακολουθεί την όλη τήρηση του ΜΕΚ και υποβάλλει στον Υπουργό Δημοσίων 'Εργων σχετικές εκθέσεις. Κάθε λεπτομέρεια που σχετίζεται με τις εκθέσεις αυτές μπορεί να ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων 'Εργων. Η σύνθεση της Επιτροπής του ΜΕΚ ορίζεται με π. δ/γμα και στη σύνθεση αυτή περιλαμβάνονται εκτός από τα όργανα δημόσιων υπηρεσιών και εκπρόσωποι του ΤΕΕ, επαγγελματικών ενώσεων των Τεχνικών που δεν είναι μέλη του ΤΕΕ και επαγγελματικών εργοληπτικών ενώσεων.

7. Η εγγραφή στο ΜΕΚ των διπλωματούχων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων γίνεται μετά τριετία από την άσκηση του επαγγέλματος με βάση την ειδικότητα του διπλώματος και το χρόνο απασχόλησης σε έργα όπως ειδικότερα ορίζεται με π. δ/γμα.

8. Η εγγραφή στο ΜΕΚ των πτυχιούχων τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και πρώην ανώτερων τεχνικών σχολών γίνεται μετά από πενταετία από την άσκηση του επαγγέλματος με βάση την εμπειρία τους σε έργα και σε κατηγορίες έργων αντίστοιχες με τις ειδικότητες των σπουδών τους, όπως ορίζεται με π. δ/γμα.

9. Ο αριθμός των βαθμίδων εμπειρίας σε κάθε ειδικότητα ορίζεται σε τέσσερις. Οι διπλωματούχοι ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων κατατάσσονται στην πρώτη βαθμίδα εμπειρίας μετά τριετία από την άσκηση του επαγγέλματος. Μπορεί να γίνει κατάταξη απευθείας στη δεύτερη βαθμίδα αν έχει συμπληρωθεί πενταετία από την άσκηση του επαγγέλματος και εφόσον αποδεικνύεται σχετική εμπειρία τους. Οι πτυχιούχοι των τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των πρώην ανώτερων τεχνικών σχολών κατατάσσονται πάντοτε στην πρώτη βαθμίδα μετά πενταετία από την άσκηση του επαγγέλματος με βάση την εμπειρία. Με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων 'Εργων ρυθμίζεται ο ελάχιστος χρόνος που απαιτείται κατά κατηγορία έργων, ειδικότητα και τίτλο σπουδών για την εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα και κάθε λεπτομέρεια σχετική με την εγγραφή, κατάταξη και εξέλιξη σε βαθμίδες του ΜΕΚ.

10. Η απόδειξη εμπειρίας πριν από τη λειτουργία του ΜΕΚ γίνεται σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις για τα πιστοποιητικά των εργοληπτών δημόσιων έργων.

11. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος τα φυσικά πρόσωπα εργολήπτες δημόσιων έργων Α' έως Δ' τάξεων κατατάσσονται αυτοδίκαια στις αντίστοιχες κατηγορίες του ΜΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

'Εκδοση διαταγμάτων — Ειδικές διατάξεις.

'Αρθρο 18.

'Εκδοση διαταγμάτων.

1. 'Οπου στις διατάξεις του νόμου αυτού προβλέπεται η έκδοση π. δ/των, αυτά εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δημοσίων 'Εργων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη σχετική διάταξη.

2. Με π. δ/γμα ρυθμίζεται επίσης κάθε θέμα που αναφέρεται στην κατάρτιση και εκτέλεση των συμβάσεων κατασκευής δημόσιων έργων, στα ποσοστά γενικών εξόδων και οφέλους που εφαρμόζονται κατά περίπτωση, στη διακοπή των έργων και διάλυση των συμβάσεων, στα θέματα των διαφόρων προθεσμιών, της απολογιστικής εκτέλεσης των εργασιών, της οποίας η προμήθεια των υλικών για τα έργα του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. γίνεται απευθείας απ' το φορέα κατασκευής του έργου χωρίς να απαιτείται γι' αυτό έγκριση ή εξουσιοδότηση των υπηρεσιών των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου και για τα έργα άλλων φορέων, με βάση τις ειδικές διατάξεις των φορέων αυτών, της διαμονής του αναδόχου και της εκπροσώπησης αυτού, των υποχρεώσεων των κοινοπρακτούντων αναδόχων, της καταμέτρησης των εργασιών και των υπόχρεων για την καταμέτρηση, της πιστοποίησης και πληρωμής των εργασιών και της αναθεώρησής τους, της επιβολής και κατάπτωσης των ποινικών ρητρών, της τήρησης του ημερολογίου του έργου, των υποχρεώσεων και ενεργειών των οργάνων της υπηρεσίας, του διακανονισμού της σύμβασης σε περίπτωση θανάτου ή πτώχευσης, των μέτρων, που λαμβάνονται σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών του προσωπικού του αναδόχου, των συνεπειών παραμέλησης από τον ανάδοχο της συντήρησης των έργων, της διενέργειας της παραλαβής, των συνεπειών της μη εμπρόθεσμης διενέργειας της παραλαβής, της χρήσης του έργου πριν από την παραλαβή, των ορίων, του τρόπου και του τύπου παροχής των εγγυήσεων, της αντικατάστασης των παρακρατήσεων με εγγυητικές επιστολές, της απόδοσης ή κατάπτωσης των εγγυήσεων και εγγυητικών επιστολών, των διαδικασιών επιβολής των διοικητικών ποινών κατά της εργοληπτικής επιχείρησης και παραπομπής των στελεχών στις νόμιμες πειθαρχικές διαδικασίες σε περιπτώσεις παραβάσεων και γενικά κάθε λεπτομέρεια και συμπληρωματική διάταξη για την εφαρμογή του νόμου αυτού.

3. Τα π. δ/τα που εκδίδονται σε εκτέλεση των διατάξεων του νόμου αυτού μπορεί να ρυθμίζουν και τις κατά το χρόνο της έκδοσής τους καταρτισμένες συμβάσεις κατασκευής δημόσιων έργων, εκτός απ' τα θέματα που αναφέρονται στην οικονομική δομή των συμβάσεων αυτών. Τα πιο πάνω π. δ/τα μπορεί επίσης να ορίζουν ποιές απ' τις διατάξεις τους εφαρμόζονται μόνο αν με τις εργολαβικές συμβάσεις δεν ρυθμίζεται διαφορετικά το αντίστοιχο θέμα.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων 'Εργων εγκρίνονται κατά κατηγορίες έργων ή και γενικά για όλα τα έργα αναλύσεις τιμών και γενικά πρότυπα συμβατικά τεύχη. Με την απόφαση αυτή ορίζεται και αν τα στοιχεία αυτά θα είναι υποχρεωτικά για κάθε σύμβαση ή θα ισχύουν αν η σύμβαση δε ρυθμίζει το αντίστοιχο θέμα κατά διάφορο τρόπο ή αν η σύμβαση θα μπορεί μόνο να επιβάλει περισσότερες απαιτήσεις από αυτές που περιλαμβάνουν τα στοιχεία αυτά και γενικά να καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής των στοιχείων αυτών, ο χαρακτήρας του υποχρεωτικού, γενικά ή κατά περίπτωση, και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

'Αρθρο 19.

Ειδικές ρυθμίσεις, έργα άλλων φορέων.

1. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες που προβλέπονται από το νόμο αυτόν και τα π. δ/τα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του ασκούνται από τα αρμόδια όργανα ή συμβούλια του φορέα κατασκευής του έργου σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις του κάθε φορέα.

2. Με το διάταγμα του άρθρου 18 παρ. 2 μπορεί να προσδιορισθούν ειδικότερα τα όργανα αυτά για τα έργα που εκτελούνται από τις υπηρεσίες αρμοδιότητας του Υπουργείου Δημοσίων 'Εργων, όπως επίσης να καθορίζονται οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών αυτών στα έργα που εκτελούνται από τους φορείς του δημόσιου τομέα που δεν διαθέτουν δική τους τεχνική υπηρεσία.

3. Στα έργα που εκτελούνται από άλλους φορείς, εκτός από τις υπηρεσίες αρμοδιότητας του Υπουργείου Δημοσίων 'Εργων, μπορεί με π. δ/τα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δημοσίων 'Εργων και του αρμόδιου κατά περίπτωση

Υπουργού, να γίνεται ο ειδικότερος προσδιορισμός των οργάνων και συμβουλίων που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν για τα έργα των φορέων αυτών σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και των π. δ/των που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του και να γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές ή διαφοροποιήσεις των σχετικών διαδικασιών του νόμου αυτού και όλων των θεμάτων που ρυθμίζονται με τα π. δ/γματα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του για την αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων φορέων και έργων. Με τα π. δ/γματα αυτά μπορεί να ενοποιούνται ή να συντέμνονται και οι διαδικασίες που αναφέρονται στη διοικητική και δικαστική επίλυση των διαφορών ή να καταργούνται βαθμοί των διαδικασιών αυτών. Με τα π. δ/τα αυτά μπορεί επίσης να μεταβιβάζονται και οι αρμοδιότητες του Υπουργού Δημοσίων Έργων στις αιτήσεις θεραπείας, εγκρίσεις διεξαγωγής διεθνών διαγωνισμών και στην έγκριση παρεκκλίσεων για τη μελέτη και κατασκευή έργων, όπως επίσης να καθορίζονται οι περιπτώσεις ειδικών έργων ή κατηγορίες έργων για τα οποία τα πρότυπα τεύχη που προβλέπονται στην παρ. 4 του προηγούμενου άρθρου εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού.

4. Σε κάθε περίπτωση η εποπτεία στους άλλους φορείς για την τήρηση των διαδικασιών και γενικά για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού και των π. δ/των που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του ασκείται από το Υπουργείο Δημοσίων Έργων, όπως ειδικότερα ορίζεται με π. δ/γμα.

5. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 13 του Ν. 216/1943 (ΦΕΚ Α' 161), όπως ισχύει, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο: «Οι παραπάνω εργασίες μπορεί να εκτελεσθούν και από ειδικευμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις».

Άρθρο 20.

Λαϊκή συμμετοχή στα αναπτυξιακά έργα.

1. Για τη λαϊκή συμμετοχή και την αξιοποίηση της λαϊκής αποταμίευσης στην εκτέλεση δημόσιων έργων, μέσα στα πλαίσια αναπτυξιακών προγραμμάτων περιοχών της χώρας επιτρέπεται:

α. η εκτέλεση δημόσιων έργων από εταιρίες ευρείας λαϊκής βάσης ή συνεταιρισμούς ή επιχειρήσεις των ΟΤΑ και η συμμετοχή του Δημοσίου στη δαπάνη του έργου με επιχορήγηση ή δάνειο ή παραχώρηση στην εταιρεία ή το συνεταιρισμό ή την επιχείρηση για ορισμένο χρόνο της αποκλειστικής εκμετάλλευσης του έργου ή άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με το έργο ή το εξυπηρετούν ή εξυπηρετούνται απ' αυτό. Η επιχορήγηση, το δάνειο και η παραχώρηση μπορεί να γίνεται και σε συνδυασμό μεταξύ τους.

β. η εκτέλεση δημόσιων έργων από εταιρείες μικτής οικονομίας στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει το Δημόσιο ή άλλοι φορείς του δημόσιου τομέα κατά ποσοστό συνολικά ανώτερο του 50%. Στις εταιρείες αυτές μπορεί επίσης να γίνεται επιχορήγηση, δανεισμός ή παραχώρηση της εκμετάλλευσης όπως στην προηγούμενη περίπτωση α.

2. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Δημοσίων Έργων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι που πρέπει να πληρούν σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση οι εταιρείες ή συνεταιρισμοί ή επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου. Οι όροι αυτοί αναφέρονται ιδίως στη νομική μορφή της εταιρείας, στο ποσοστό και τον τρόπο συμμετοχής της λαϊκής αποταμίευσης στην εταιρεία ή το συνεταιρισμό ή την επιχείρηση, την τυχόν συμμετοχή στις εταιρείες ευρείας λαϊκής βάσης ή συνεταιρισμούς δήμου ή κοινότητας ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα ή επιχειρήσεων ΟΤΑ, όταν από τις διατάξεις που διέπουν το φορέα επιτρέπεται η συμμετοχή αυτή και τη συμμετοχή στο κεφάλαιο και εκπροσώπηση του Δημοσίου ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα στις επιχειρήσεις μικτής οικονομίας. Σε κάθε περίπτωση, για τη σύσταση τηρούνται οι λοιπές διατάξεις της νομοθεσίας, που διέπει την αντίστοιχη νομική μορφή. Σε περίπτωση που στις πιο πάνω εταιρείες ή συνεταιρισμούς ή επιχειρήσεις συμμετέχει Ο.Τ.Α., συμπράττει και ο Υπουργός Εσωτερικών στην έκδοση της παραπάνω απόφασης.

3. Οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν οι εταιρείες ή οι συνεταιρισμοί ή οι επιχειρήσεις για την εκτέλεση έργων, το μέγεθος, η έκταση και το πρόγραμμα των έργων αυτών, η συμμετοχή του Δημοσίου στη δαπάνη των έργων, το μέρος που θα είναι δωρεάν επιχορήγηση ή δάνειο και οι όροι χορήγησης και επιστροφής του δανείου, οι όροι ανάληψης από την εταιρεία ή συνεταιρισμό ή επιχείρηση τυχόν εκμετάλλευσης των έργων ή άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, η παρακολούθηση και ο έλεγχος και γενικά κάθε θέμα που αναφέρεται στην εκπλήρωση του συγκεκριμένου κάθε φορά σκοπού ρυθμίζεται με σύμβαση μεταξύ του Δημοσίου και της εταιρείας ή του συνεταιρισμού ή της επιχείρησης, που καταρτίζεται με βάση σχετική οικονομοτεχνική μελέτη, ύστερα από διαπραγματεύσεις. Οι βασικοί όροι της σύμβασης εγκρίνονται προηγουμένως με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Δημοσίων Έργων και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου για το έργο Υπουργού. Το Δημόσιο για την υπογραφή της σύμβασης αυτής εκπροσωπείται αποκλειστικά από τον Υπουργό Δημοσίων Έργων ή το όργανο που εξουσιοδοτείται απ' αυτόν. Περίληψη της σύμβασης με μνεία των βασικών της όρων δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Για την επιχορήγηση των επιχειρήσεων, την τυχόν επιδότηση των επιτοκίων, τη συμμετοχή του Δημοσίου στο κεφάλαιο εταιριών μικτής οικονομίας και κάθε άλλη συναφή δαπάνη του Δημοσίου, εγγράφεται σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό των δημόσιων επενδύσεων. Τα δάνεια χορηγούνται μέσω πιστοδοτικών οργανισμών, όπως ειδικότερα ρυθμίζεται με την απόφαση που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος για την έγκριση των βασικών όρων της σύμβασης.

5. Για τις λοιπές επενδύσεις, της εταιρείας ή του συνεταιρισμού ή της επιχείρησης, εκτός των έργων για τα οποία ισχύει το άρθρο αυτό, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 1262/1982 (ΦΕΚ 70 Α), όπως εκάστοτε ισχύουν, εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις.

6. Ο Υπουργός Δημοσίων Έργων μπορεί να εγκρίνει την εκτέλεση δημόσιου έργου ή τμήματός του από ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δαπάνη του και χωρίς καμιά επιβάρυνση του δημοσίου, ορίζοντας τους όρους με τους οποίους θα εκτελεσθεί το έργο και θα γίνει η επίβλεψη και παραλαβή από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Για έργα αρμοδιότητας άλλων φορέων η έγκριση γίνεται από το αρμόδιο όργανο του φορέα.

Άρθρο 21.

Προδιαγραφές και κανονισμοί έργων.

1. Με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων εγκρίνονται προδιαγραφές και κανονισμοί που αναφέρονται στον τρόπο κατασκευής των έργων και στην ποιότητα, στον τρόπο σύνθεσης και επεξεργασίας, στη χρήση και στον έλεγχο των υλικών κατασκευής των έργων. Με την απόφαση αυτή μπορεί να ορίζεται αν οι θεσπιζόμενες προδιαγραφές είναι υποχρεωτικές σε κάθε περίπτωση ή ισχύουν προαιρετικά ή ισχύουν ως ελάχιστα όρια.

2. Για την τήρηση και εφαρμογή των προδιαγραφών και κανονισμών της προηγούμενης παραγράφου τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Δημοσίων Έργων επιτρέπεται να διενεργούν ελέγχους στον τόπο παραγωγής των υλικών ή κατασκευής του έργου και στα μέσα μεταφοράς των υλικών. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση, τα όργανα αυτά συντάσσουν σχετική έκθεση και, αν διαπιστωθεί ακαταλληλότητα των υλικών, προβαίνουν στην κατάσχεση αυτών σε οποιονδήποτε και αν ανήκουν. Για τις παραβάσεις του άρθρου αυτού οι τεχνικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Δημοσίων Έργων θεωρούνται ανακριτικοί υπάλληλοι και υπάγονται ως προς τα σχετικά με την αρμοδιότητα αυτή καθήκοντά τους στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών.

3. Η παράβαση των διατάξεων του άρθρου αυτού και των κανονιστικών αποφάσεων, που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του, διώκεται και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα. Επιπλέον κατά των παραβατών επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων διοικητική ποινή προστίμου μέχρι 3.000.000 δραχμές, όπως ειδικότερα ορίζεται με π. δ/γμα. Το πρόστιμο της παραγράφου αυτής εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων. Από το έσοδο αυτό αποδίδεται στον Οργανισμό Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) ποσοστό που καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Δημοσίων Έργων και Οικονομικών. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται ο τρόπος απόδοσης των σχετικών ποσών και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται γενικά σε όλα τα έργα, δημόσια και ιδιωτικά. Ως προς τα θέματα που καλύπτονται από τις διατάξεις αυτές καταργούνται οι αντίστοιχες διατάξεις του Ν.Δ. της 17-7/16.8.1923 «περί σχεδίων πόλεων, κωμών κλπ.» και ιδίως του άρθρου 9 αυτού.

Άρθρο 22.

Επιθεώρηση των δημόσιων έργων.

1. Για τη διαρκή (περιοδική ή έκτακτη) επιθεώρηση των έργων όλων των φορέων του δημόσιου τομέα και την έγκαιρη πληροφόρηση των οργάνων που είναι αρμόδια για τη λήψη μέτρων, συνιστάται σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων (Επιθεωρητών Δ.Ε.) που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Δημοσίων Έργων.

2. Επιθεωρητές Δημοσίων Έργων ορίζονται, με ανάθεση καθηκόντων, υπάλληλοι του Υπουργείου Δημοσίων Έργων ή άλλων Υπουργείων ή υπηρεσιών ή Ν.Π.Δ.Δ. ή άλλων νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα ή αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων που:

α. Ανήκουν σε κλάδο ΑΤ, αν πρόκειται για μόνιμους υπαλλήλους δημόσιας υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. ή είναι διπλωματούχοι ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος, αν πρόκειται για υπαλλήλους με άλλη σχέση ή για υπαλλήλους άλλων φορέων του δημόσιου τομέα ή είναι διπλωματούχοι μηχανικοί ΕΜΠ ή άλλων ισότιμων σχολών, αν πρόκειται για αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων.

β. Έχουν δωδεκαετή τουλάχιστον υπηρεσία στο δημόσιο ή σε άλλο φορέα του δημόσιου τομέα ή στις ένοπλες δυνάμεις.

γ. Έχουν οκταετή τουλάχιστον πείρα σε θέματα που σχετίζονται με την εκτέλεση έργων και

δ. Έχουν ουσιαστικά προσόντα (κατάρτιση, ήθος κ.λ.π.) για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και ιδίως ικανότητα στη γρήγορη και διεισδυτική διάγνωση των προβλημάτων που παρουσιάζει η εκτέλεση των έργων και στην αντικειμενική κριτική των λύσεων που δίνονται στα προβλήματα αυτά.

3. Η ανάθεση των καθηκόντων γίνεται κατά αποκλειστική απασχόληση με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Αν πρόκειται για υπάλληλο άλλου Υπουργείου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή άλλου φορέα ή αξιωματικό των ενόπλων δυνάμεων απαιτείται η συναίνεση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του Ν.Π.Δ.Δ. ή του άλλου φορέα. Αν πρόκειται για υπάλληλο που υπηρετεί σε περιφερειακή υπηρεσία Υπουργείου ή γενικά σε υπηρεσία που έχει την έδρα της εκτός της περιοχής της Πρωτεύουσας, προηγείται μετάθεση του υπαλλήλου στην αντίστοιχη κεντρική υπηρεσία. Στη μετάθεση αυτή δεν εφαρμόζονται διατάξεις που προσδιορίζουν χρόνο μετά τον οποίο επιτρέπεται η μετάθεση ή επιβάλλουν υπηρεσία σε ορισμένες περιοχές ή εκτός της Πρωτεύουσας. Η ανάθεση των καθηκόντων Επιθεωρητή Δ.Ε. σε υπαλλήλους του Υπουργείου Δημοσίων Έργων γίνεται για πενταετή θητεία που μπορεί να ανανεώνεται. Η ανάθεση καθηκόντων σε υπαλλήλους άλλων Υπουργείων ή Ν.Π.Δ.Δ. ή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα γίνεται με τριετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί για μια ακόμα τριετία. Ανάκληση της ανάθεσης καθηκόντων πριν απ' τη λήξη της θητείας γίνεται μόνο για σπουδαίο λόγο ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του αρμόδιου για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Δημοσίων Έργων.

4. Ανάθεση καθηκόντων Επιθεωρητών Δ.Ε. κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού μπορεί να γίνει σε τριάντα πέντε κατ' ανώτατο όριο υπαλλήλους ή αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων, χωρίς αύξηση των αντίστοιχων οργανικών θέσεων. Το πιο πάνω ανώτατο όριο του αριθμού των Επιθεωρητών Δ.Ε. μπορεί να αυξηθεί με π. δ/γμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Δημοσίων Έργων.

5. Οι Επιθεωρητές Δ.Ε. διατηρούν τη θέση από την οποία προέρχονται, σταδιοδρομούν, εξελίσσονται και ασφαλίζονται κανονικά στην υπηρεσία απ' την οποία προέρχονται και γενικά η υπηρεσία τους ως Επιθεωρητών θεωρείται για κάθε συνέπεια ως υπηρεσία στη θέση και την κατάσταση από την οποία προέρχονται, στην οποία και επανέρχονται αυτοδίκαια μετά τη λήξη ή τυχόν ανάκληση της θητείας τους.

6. Οι Επιθεωρητές Δ.Ε., που δεν έχουν την ιδιότητα του δημόσιου υπαλλήλου, έχουν κατά τη διάρκεια της θητείας τους όλες τις υποχρεώσεις και ευθύνες και υπόκεινται στους περιορισμούς που προβλέπονται για τους δημόσιους υπαλλήλους.

7. Το έργο της Επιθεώρησης κατευθύνεται, παρακολουθείται, ελέγχεται και γενικά εποπτεύεται από Εποπτικό Συμβούλιο, που απαρτίζεται από το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δ.Ε. ως Πρόεδρο και δύο μέλη, Επιθεωρητές Δ.Ε., που ορίζονται από τον Υπουργό Δημοσίων Έργων και ασκούν τα καθήκοντά τους αυτά παράλληλα με το έργο επιθεώρησης το οποίο αναλαμβάνουν ως Επιθεωρητές Δ.Ε. Το Εποπτικό Συμβούλιο υποβάλλει στον Υπουργό Δημοσίων Έργων εξαμηνιαίες εκθέσεις για την πορεία και αποτελεσματικότητα της Επιθεώρησης και προτείνει μέτρα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Επιθεώρησης και του ελέγχου γενικά. Ο Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου ασκεί όλα τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις καθήκοντα προϊσταμένου των Επιθεωρητών Δ.Ε. Για τα καθήκοντα αυτά μπορεί να εξουσιοδοτεί γενικά ή ειδικά τα άλλα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου.

8. Ο τρόπος με τον οποίο θα γίνονται οι επιθεωρήσεις, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Επιθεωρητών κατά τη διενέργεια των επιθεωρήσεων, οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των υπηρεσιών των φορέων που εκτελούν έργα, τα θέματα που σχετίζονται με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της επιθεώρησης, οι απαραίτητοι όροι εχεμύθειας και χαρακτηρισμού του απορρήτου και γενικά κάθε θέμα που σχετίζεται με τις βασικές και γενικές αρχές της επιθεώρησης ρυθμίζεται με κανονισμό που προτείνεται από το Εποπτικό Συμβούλιο και εγκρίνεται από τον Υπουργό Δημοσίων Έργων. Οι Επιθεωρητές Δ.Ε. βοηθούνται στο έργο τους από την αρμόδια για την επιθεώρηση των έργων οργανική μονάδα της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, που τους παρέχει την απαραίτητη διοικητική μέριμνα.

9. Οι Επιθεωρητές Δ.Ε., που ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, φέρουν κατά τη διάρκεια της θητείας τους τον τίτλο «Επιθεωρητής Δημοσίων Έργων». Η χρήση του τίτλου από οποιονδήποτε άλλον απαγορεύεται.

10. Για την κίνηση των Επιθεωρητών Δ.Ε. εκτός έδρας δεν ισχύει κανένας χρονικός περιορισμός οποιασδήποτε διάταξης γενικής ή ειδικής.

11. Οι αποδοχές και οι λοιπές οποιεσδήποτε παροχές των Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων εξακολουθούν και κατά τη διάρκεια της θητείας τους να καταβάλλονται από τις υπηρεσίες ή τους φορείς από τους οποίους προέρχονται και σύμφωνα με τους ισχύοντες κάθε φορά για τους οικείους φορείς κανόνες. Στη ρύθμιση αυτή περιλαμβάνονται και τα οδοιπορικά έξοδα και αποζημιώσεις εκτός έδρας καθώς και όλες οι άλλες νόμιμες αποζημιώσεις (υπερωριακής εργασίας κλπ.). Με απόφαση των Υπουργών Δημοσίων Έργων και Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 23.

Ειδικές οργανωτικές ρυθμίσεις.

1. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 679/1977 (ΦΕΚ Α 245) αντικαθίστανται ως εξής:

«Με τα πιο πάνω π. δ/τα καθορίζεται η έδρα, η διάρκεια λειτουργίας, η οργάνωση, η στελέχωση της ΕΥΔΕ, που μπορεί να γίνει και με υπαλλήλους από άλλο φορέα του δημόσιου τομέα που σχετίζεται με την κατασκευή ή τη χρήση των έργων και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Με τα διατάγματα αυτά μπορεί να γίνεται η ανάθεση στην ΕΥΔΕ και πρόσθετων αρμοδιοτήτων για τα έργα που υπάγονται σ' αυτές και ιδιαίτερα αρμοδιοτήτων για τη μελέτη τους ή αρμοδιοτήτων Προϊσταμένης Αρχής σύμφωνα με τις διατάξεις για την εκτέλεση των δημοσίων έργων, όπως επίσης μπορεί να γίνεται ανάθεση αρμοδιοτήτων για τα έργα αυτά σε άλλες περιφερειακές μονάδες του Υπουργείου Δημοσίων Έργων. Ε.Υ.Δ.Ε. μπορεί να συσταθούν και για ομάδες έργων. Στην περίπτωση αυτή στην οργάνωση περιλαμβάνεται και η σύσταση των επί τόπου κάθε έργου γραφείων».

2. Η παράγραφος 2 του αυτού άρθρου 5 του Ν. 679/1977 εφαρμόζεται ανάλογα και για νομαρχιακού επιπέδου έργα.

3. Στο τέλος του αυτού άρθρου 5 του Ν. 679/1977 προστίθεται η ακόλουθη παράγρ. 4:

«4. Στις υπηρεσίες του Υπουργείου Δημοσίων Έργων μπορεί να αποσπασθεί για ορισμένο χρονικό διάστημα και για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών στη διοίκηση, το σχεδιασμό, μελέτη ή κατασκευή ορισμένου έργου επιστημονικό προσωπικό οποιουδήποτε άλλου φορέα του δημόσιου τομέα. Η απόσπαση γίνεται:

α) από άλλη δημόσια υπηρεσία ή Ν.Π.Δ.Δ. με κοινή απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων και του αρμόδιου ή εποπτεύοντος Υπουργού ύστερα από απόφαση του αρμόδιου για τον αποσπώμενο υπάλληλο υπηρεσιακού συμβουλίου,

β) από άλλο φορέα του δημόσιου τομέα με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων ύστερα από σχετική απόφαση του αρμόδιου οργάνου που διοικεί το φορέα αυτόν.

Οι αποσπάσεις της παραγράφου αυτής διαρκούν όσο χρόνο απαιτεί το έργο, όχι όμως πέραν της πενταετίας και δεν εφαρμόζονται οι χρονικοί περιορισμοί που προβλέπονται για την απόσπαση απ' τον Υπαλληλικό Κώδικα ή άλλη διάταξη».

4. Στις δαπάνες που προβλέπονται από το άρθρο 8 του ίδιου Ν. 679/1977 περιλαμβάνονται και δαπάνες για την παροχή στέγης στο προσωπικό επίβλεψης του έργου στη θέση των έργων ή κοντά σε αυτά.

5. Σε περιπτώσεις που η κατασκευή των έργων γίνεται εκτός του ωραρίου λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών. οι υπάλληλοι που υπηρετούν στις υπηρεσίες του Υπουργείου Δημοσίων Έργων που ασχολούνται με την επίβλεψή τους είναι υποχρεωμένοι να εργάζονται σε βάρδιες που κανονίζονται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας υπηρεσίας ανάλογα με τις ανάγκες του έργου. Οι περιπτώσεις αυτές εμπίπτουν στην παρ. 2 του άρθρου 7 του Ν. 754/1978 (ΦΕΚ Α' 17) και η απασχόληση γίνεται μέσα στα όρια που καθορίζονται με τις αποφάσεις της παρ. 3 του ίδιου άρθρου 7 του Ν. 754/1978.

6. Στους υπαλλήλους του Υπουργείου Δημοσίων Έργων. που αποκτούν τεκμηριωμένα γνώσεις και πείρα στα ειδικά θέματα που αντιμετωπίζονται κατά την εκτέλεση των δημόσιων έργων. μπορεί να ανατίθεται η ανάπτυξη αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων στα Α.Ε.Ι.. χωρίς να απαιτείται άλλος μεταπτυχιακός τίτλος ή διδακτική πείρα. Η ανάθεση γίνεται ύστερα από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Τμήματος του αντίστοιχου Α.Ε.Ι.. με σύμβαση στην οποία κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι ρυθμίσεις του π. δ/τος της παρ. 3 του άρθρου 18 του Ν. 1268/1982 (ΦΕΚ Α' 87/1982). Η απόκτηση των γνώσεων και της πείρας που απαιτεί η διάταξη αυτή βεβαιώνεται με απόφαση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου. ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δημοσίων Έργων. Για την ανάθεση διδασκαλίας στα ΤΕΙ εφαρμόζονται οι ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις που δεν θίγονται από τις ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 24.

Σύσταση Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών (ΙΟΚ).

1. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «Ινστιτούτο Οικονομίας των Κατασκευών» (ΙΟΚ), που εδρεύει στην Αθήνα και εποπτεύεται από τον Υπουργό Δημοσίων Έργων.

2. Σκοπός του ΙΟΚ είναι η έρευνα και μελέτη των θεμάτων που έχουν σχέση με την παραγωγή και την παραγωγικότητα του κλάδου των κατασκευών και ιδιαίτερα με την ποιότητα και το κόστος του προϊόντος των κατασκευών. Ειδικότερα έργο του ΙΟΚ είναι:

α. η συγκέντρωση. επεξεργασία και αξιολόγηση των κάθε είδους στοιχείων που σχετίζονται με την κατασκευαστική δραστηριότητα της χώρας, του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

β. η έρευνα και μελέτη για την ποιοτική και ποσοτική παραγωγή υλικών και προϊόντων κατασκευής, την κοστολόγησή τους. τις μεθόδους κατασκευής, την ποιοτική και ποσοτική επάρκεια του διαθέσιμου δυναμικού και μέσων στις κατασκευές.

γ. οι προτάσεις για τη λήψη μέτρων που να αποβλέπουν στη βελτιστοποίηση της ποιότητας με ελαχιστοποίηση του κόστους της παραγωγής των έργων.

3. Για την εκπλήρωση του σκοπού του το ΙΟΚ συνεργάζεται με όλες τις σχετιζόμενες με τα αντίστοιχα θέματα κρατικές ή άλλες υπηρεσίες ή φορείς του δημόσιου τομέα ή επαγγελματικούς φορείς που οφείλουν να συντρέχουν το έργο του. Στη συγκέντρωση των στοιχείων συνεργάζεται ιδίως με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία. Το ΙΟΚ συνεργάζεται επίσης με ανάλογα ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού.

4. Πόροι του ΙΟΚ είναι:

α) κρατική επιχορήγηση

β) έσοδα από την πώληση των εκδόσεών του ή την παροχή των υπηρεσιών του στον ιδιωτικό τομέα και

γ) κάθε άλλο έσοδο από την εκμετάλλευση της περιουσίας του. επιχορηγήσεις, δωρεές ή από οποιαδήποτε άλλη νόμιμη αιτία.

5. Η κρατική επιχορήγηση βαρύνει τον προϋπολογισμό δημόσιων επενδύσεων και καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Δημοσίων Έργων. Η κρατική επιχορήγηση είναι τακτική και έκτακτη. Η τακτική ορίζεται ώστε να καλύπτει όλες τις πάγιες ανάγκες του ΙΟΚ.

6. Το ΙΟΚ διοικείται από διοικητικό Συμβούλιο η σύνθεση του οποίου ορίζεται με π. δ/γμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Δημοσίων Έργων. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει για κάθε θέμα που αναφέρεται στη διοίκηση του ΙΟΚ, τη διαχείριση της περιουσίας του και την επιτέλεση γενικά του έργου του Ινστιτούτου και μπορεί να μεταβιβάσει ορισμένες από τις αρμοδιότητές του αυτές στον Πρόεδρο ή άλλα μέλη του ή όργανα της υπηρεσίας. Με όμοιο π. δ/γμα καθορίζεται η οργάνωση της υπηρεσίας του ΙΟΚ, τα θέματα που αναφέρονται στην εκπροσώπησή του και μπορεί να συσταθούν: α) μέχρι 15 θέσεις μόνιμου προσωπικού, β) μέχρι 20 θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου και γ) μέχρι 15 θέσεις βοηθητικού προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου. Με το π. δ/γμα αυτό οι θέσεις που προβλέπει η περίπτωση β κατανέμονται σε ειδικότητες και καθορίζονται τα τυπικά προσόντα για την πρόσληψη στις θέσεις αυτές.

7. Για την πρόσληψη του ειδικού επιστημονικού προσωπικού που προβλέπει η περίπτωση β της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 993/1979 (ΦΕΚ Α 281). αλλά αυτό προσλαμβάνεται πάντοτε για ορισμένο χρόνο και απασχολείται και αμείβεται όπως ορίζει για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση το Διοικητικό Συμβούλιο και η σχετική σύμβαση.

Η αμοιβή του ειδικού επιστημονικού προσωπικού προσδιορίζεται μέσα σε πλαίσια που καθορίζονται κατά κατηγορίες ή και κατά αριθμό προσώπων με απόφαση των Υπουργών Δημοσίων Έργων και Οικονομικών. ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου. με τους περιορισμούς του Ν.1256/1982.

8. Με κανονισμούς που προτείνονται απ' το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνονται από τον Υπουργό Δημοσίων Έργων ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αναφέρονται στη λειτουργία του ΙΟΚ για την επίτευξη του σκοπού του και ιδίως στα προγράμματα έρευνας, στις εκθέσεις και προτάσεις του προς τις αρμόδιες αρχές, στις δημοσιεύσεις του και την πληροφόρηση του ιδιωτικού τομέα και στα ειδικότερα προβλήματα της λειτουργίας των υπηρεσιών του.

Άρθρο 25.

Συμπληρωματικές διατάξεις για τις οδούς, τα μηχανήματα έργων και την αποκατάσταση σεισμοπλήκτων.

1. Η οποιαδήποτε τομή ή άλλη βλάβη στο δίκτυο των εθνικών και επαρχιακών οδών, όταν γίνεται χωρίς άδεια της αρμόδιας για την συντήρηση της οδού υπηρεσίας του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, αποτελεί βλάβη στην οδό για την οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του από 25/28.11.1929 Π. Δ/τος «περί κωδικοποιήσεως των περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών κειμένων διατάξεων» (ΦΕΚ Α 421), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Α.Ν. 1966/1939 (ΦΕΚ Α 385), έστω και αν η τομή γίνεται με εντολή φορέα του δημόσιου τομέα. Η παράγρ. 5 του άρθρου 15 του ίδιου αυτού εφαρμόζεται και στην προηγούμενη περίπτωση. Η παράγραφος αυτή εφαρμόζεται και στα τμήματα των εθνικών ή επαρχιακών οδών που διέρχονται από κατοικημένες περιοχές και εγκεκριμένα σχέδια πόλεων ή οικισμούς προ του 1923, όπως και στις οδούς η συντήρηση των οποίων γίνεται από το Ειδικό Ταμείο Μονίμων Οδοστρωμάτων Αθηνών (ΕΤΜΟΑ).

2. Όπου στη νομοθεσία αναφέρεται «εθνική οδός» ή «επαρχιακή οδός» νοούνται αντίστοιχα και οι κόμβοι και συνδέσεις άλλων οδών προς αυτές και μέχρι απόσταση 500 μ. για τις εθνικές οδούς και 200 μ. για τις επαρχιακές, όπως γενικά ή για κάθε ειδική περίπτωση καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων. Ο ειδικός καθορισμός για τις επαρχιακές οδούς γίνεται από το Νομάρχη μέσα στα πλαίσια των γενικών ρυθμίσεων που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Δημοσίων Έργων. Στις περιπτώσεις αυτές οι διατάξεις για τυχόν ευνοϊκότερη δόμηση στα παρόδια ακίνητα δεν εφαρμόζονται παρά μόνο για τον κύριο κορμό της αντίστοιχης οδού.

3. Σε περίπτωση αμφιβολίας σχετικά με το χαρακτηρισμό τμημάτων οδών ως εθνικών ή επαρχιακών λόγω παραλλαγών ή χρησιμοποίησή τους ως κλάδων κυκλοφοριακών κόμβων ή για άλλους ανάλογους λόγους ο καθορισμός γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Όπου στις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 653/1977 (ΦΕΚ Α 214) αναφέρεται ο Υπουργός Δημοσίων Έργων ή οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Δημοσίων Έργων νοούνται και μετά την ισχύ του Ν. 1032/1980 (ΦΕΚ Α 57) ο Υπουργός Δημοσίων Έργων και οι υπηρεσίες του Υπουργείου Δημοσίων Έργων. Η ισχύς της παραγράφου αυτής ανατρέχει στο χρόνο ισχύος του Ν. 1032/1980. Πράξεις που έχουν εκδοθεί από τα όργανα αυτά μέχρι σήμερα είναι νόμιμες και ισχυρές.

5. Με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων ρυθμίζονται ο τρόπος απογραφής και τήρησης στοιχείων για κάθε μηχάνημα έργων, έστω και αν αυτό δεν έχει το χαρακτήρα του οδικού οχήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 614/1977 (ΦΕΚ Α 167) ή δεν κυκλοφορεί σε οδούς και οι σχετικές με την απογραφή υποχρεώσεις των ιδιοκτητών ή χρησιμοποιούντων τα μηχανήματα έργων. Με όμοια απόφαση μπορεί να εγκρίνονται οι προδιαγραφές και οι υποχρεώσεις των εισαγωγέων ή κατασκευαστών των μηχανημάτων έργων που δεν εμπίπτουν στη ρύθμιση του άρθρου 84 παράγρ. 2 του Ν. 614/1977.

6. Στο τέλος της παραγρ. 3 του άρθρου 3 του νόμου 1266/1982 (ΦΕΚ Α 81) προστίθεται το εξής εδάφιο: «Το ίδιο ισχύει επίσης για τις περιπτώσεις στις οποίες απαιτούνται αποφάσεις της Νομισματικής Επιτροπής που προβλέπονται στην Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας με ημερομηνία 28 Ιουλίου 1978 «περί αποκαταστάσεως ζημιών εκ των σεισμών 1978 εις περιοχήν Βορείου Ελλάδος κλπ. όπως κυρώθηκε, τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τους νόμους 867/1979 (ΦΕΚ Α 24), 1048/1980 (ΦΕΚ Α 101), 1133/1981 (ΦΕΚ Α 54) και 1190/1981 (ΦΕΚ Α 203)».

Άρθρο 26.

Διατάξεις για το ΕΤΜΛΕ, ΤΠΕΔΕ, ΤΕΟ κ.λπ.

1. Στο άρθρο 1 του Α.Ν. της 25/25.1.1936 «περί συστάσεως Ειδικού Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικών Έργων» (ΦΕΚ Α 68) προστίθενται παράγραφοι 3 και 4 ως εξής:

«3. Το Ειδικό Ταμείο Μηχανημάτων Λιμενικών Έργων (ΕΤΜΛΕ) μπορεί, εκτός απ' τα πλωτά μηχανήματα λιμενικών έργων, να προμηθευθεί και ειδικά μηχανήματα έργων που δεν τα διαθέτουν σε επάρκεια ημεδαπές επιχειρήσεις ή άλλοι ελληνικοί φορείς ή μηχανήματα νέας τεχνολογίας για δοκιμαστική χρήση ή να εξασφαλίσει τη χρήση τέτοιων μηχανημάτων με μίσθωση ή άλλη ειδική σύμβαση. Τα μηχανήματα αυτά τα διαθέτει για χρήση κατά το σκοπό τους με μίσθωση ή σύμβαση έργου.

4. Η διάθεση όλων των μηχανημάτων του ΕΤΜΛΕ, με μίσθωση ή σύμβαση έργου, μπορεί να γίνεται και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εκτελούν έργα ή εργασίες οπουδήποτε στη χώρα ή στο εξωτερικό, όπως ειδικότερα ορίζεται με τα π. δ/τα που προβλέπονται στην παράγρ. 2 του άρθρου αυτού».

2. Το ΕΤΜΛΕ μπορεί να ιδρύει ή να συμμετέχει σε εταιρείες της παραγρ. 1 περίπτ. β του άρθρου 20 του νόμου αυτού. Οι βασικοί όροι της ίδρυσης ή συμμετοχής καθορίζονται με πράξη της διοικούσας επιτροπής του ΕΤΜΛΕ και εγκρίνονται από τον Υπουργό Δημοσίων Έργων.

3. Η αληθινή έννοια του άρθρου 12 του Ν. 1384/1983 (ΦΕΚ Α 106) που τροποποίησε μερικά το άρθρο 21 του Ν. 1276/1982 (ΦΕΚ Α 100) είναι ότι δεν καταργούνται οι προγενέστερες διατάξεις που καθιερώνουν απαλλαγές από την καταβολή υπέρ του Ταμείου Προνοίας Εργοληπτών Δ.Ε. (ΤΠΕΔΕ) του ποσοστού που προβλέπεται στη διάταξη αυτή, ούτε επεκτείνεται η καταβολή του ποσοστού αυτού στις αμοιβές μελετών. Η ισχύς της παραγράφου αυτής ανατρέχει στο χρόνο έναρξης ισχύος του άρθρου 21 του Ν. 1276/1982.

4. Οι παρακείμενοι στις οδούς χώροι που αναφέρονται στο άρθρο 4 παρ. 1 του Ν.Δ. 3905/1958 (ΦΕΚ Α 196), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 4 του Ν.Δ. 393/1969 (ΦΕΚ Α 281), ανήκουν στην αποκλειστική εκμετάλλευση του Ταμείου Εθνικής Οδοποιίας (ΤΕΟ).

5. Το ΤΕΟ μπορεί να ιδρύει ή να συμμετέχει σε εταιρείες μικτής οικονομίας της παρ. 1 περιπτ. β' του άρθρου 20 και σε εταιρείες που έχουν ως κύριο σκοπό τη λειτουργία και συντήρηση τμημάτων του δικτύου εθνικών οδών ή την παραγωγή υλικών για την οδοποιία ή την εκμετάλλευση των χώρων της προηγούμενης παραγράφου. Οι βασικοί όροι της ίδρυσης ή συμμετοχής καθορίζονται με πράξη της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΟ και εγκρίνονται από τον Υπουργό Δημοσίων Έργων. Το ΤΕΟ μπορεί επίσης να αναλαμβάνει με το προσωπικό του ή με συνεργεία που συγκροτεί για το σκοπό αυτόν δραστηριότητες που σχετίζονται με την καλή λειτουργία των εθνικών οδών και να χρησιμοποιεί ως κέντρα των δραστηριοτήτων αυτών, όπου αυτό είναι εφικτό, τους σταθμούς είσπραξης διοδίων ή άλλους σταθμούς που κατασκευάζει για το σκοπό αυτόν.

6. Τα π. δ/τα και οι κανονισμοί που προβλέπονται από το άρθρο 20 παρ. 1 του Ν. 1068/1980 (ΦΕΚ 190 Α) εκδίδονται μέσα σε προθεσμία ενός έτους από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

7. Στο τέλος της παραγρ. 14 του άρθρου 21 του Ν. 1068/1980 προστίθεται, από τότε που ίσχυσε ο νόμος αυτός, το εξής εδάφιο:

«Η εφαρμογή του δεύτερου εδαφίου της παραγρ. αυτής αρχίζει από τη δημοσίευση του Κανονισμού Προσωπικού που προβλέπεται από το άρθρο 20».

8. Η παράγραφος 3 του άρθρου 31 του Ν. 1068/1980 αντικαθίσταται, από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

«3. Μέχρι τη δημοσίευση των π. δ/γμάτων και κανονισμών που προβλέπονται από το νόμο αυτόν εξακολουθούν να ισχύουν οι κείμενες σχετικές διατάξεις, εφόσον δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του νόμου αυτού».

9. Το μέχρι σήμερα κείμενο του άρθρου τέταρτου του Ν. 1310/1982 (ΦΕΚ 152 Α) αριθμείται ως παράγρ. 1 και στο τέλος προστίθεται η ακόλουθη παράγρ. 2, που ισχύει από τότε που ίσχυσε ο Ν. 1310/1982:

«2. Όλες εν γένει οι δραστηριότητες της ανώνυμης εταιρείας του άρθρου 4 της συμφωνίας και ειδικότερα εκείνες που αφορούν την εν γένει λειτουργία της, τη μελέτη, την επίβλεψη, τη διοίκηση και τη διαχείρηση του όλου προγράμματος θα διέπονται από τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου που ισχύουν για κάθε ανώνυμη εταιρεία και θα υπόκεινται στην αποκλειστική εποπτεία και τον έλεγχο της Μικτής—Εκτελεστικής Επιτροπής κατά τις σχετικές διατάξεις της συμφωνίας, κατεξαίρεση από κάθε κείμενη διάταξη σχετική με την εκπόνηση μελετών, την εκτέλεση έργων, τις συναφείς προμήθειες και εργασίες, τις προσλήψεις προσωπικού και τον έλεγχο των δαπανών κατά τις διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού».

10. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του Ν. 716/1977 «περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών» αντικαθίσταται η φράση «εις ωρισμένας κατηγορίας μελετών» με τη φράση «εις δύο το πολύ κατηγορίας μελετών».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε.'

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις.

Άρθρο 27.

Μεταβατικές ρυθμίσεις.

1. Οι διατάξεις των άρθρων 4—9, πλην της παραγράφου 1 του άρθρου 4 και των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 5 και των άρθρων 11—14 εφαρμόζονται στις συμβάσεις έργων που θα καταρτισθούν ύστερα από δημοπρασίες που θα γίνουν ή κατόπιν προσφορών που θα υποβληθούν μετά την ημερομηνία που θα ορισθεί με τα π. δ/γματα του άρθρου 18 παρ. 2, τα οποία θα εκδοθούν μέσα σε 18 μήνες από την ισχύ του νόμου αυτού. Οι προγενέστερες συμβάσεις εξακολουθούν να διέπονται από τις ισχύουσες γι' αυτές διατάξεις μέχρι την πλήρη εκκαθάρισή τους.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 5 παράγρ. 8 και 9 και του άρθρου 10 εφαρμόζονται στις συμβάσεις που καταρτίζονται με βάση προσφορές υποβαλλόμενες μετά την 31.12.1984. Οι προγενέστερες συμβάσεις εξακολουθούν να διέπονται από τις προϊσχύουσες διατάξεις μέχρι την αποπεράτωση και εκκαθάρισή τους. Κατεξαίρεση και για τις συμβάσεις αυτές η διαπίστωση των βασικών τιμών θα γίνεται στην αρχή της αναθεωρητικής περιόδου που ισχύει γι' αυτές και με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων θα ρυθμισθεί το θέμα προσαρμογής της πρώτης αναθεωρητικής περιόδου κατά την οποία θα εφαρμοστεί ο προσδιορισμός αυτός των βασικών τιμών. Μέχρι την έκδοση των π. δ/των με τα οποία καθορίζονται οι διαδικασίες και τα όργανα για τη διαπίστωση των βασικών τιμών εξακολουθεί να λειτουργεί για το σκοπό αυτόν η επιτροπή του άρθρου 6 του νόμου 889/1979 (ΦΕΚ Α 77) που διατηρήθηκε με την ΕΔ2α/01/35/Φ.2.5/26.4.1982 απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ Β 218). Οι βασικές τιμές που θα διαπιστώνονται από τα όργανα και με τις διαδικασίες των π. δ/των του νόμου αυτού θα εφαρμόζονται και για τις προγενέστερες συμβάσεις. Για το σκοπό αυτόν τα παραπάνω όργανα θα διαπιστώνουν τις τιμές και στις αρχές των ημερολογιακών τριμήνων που δεν συμπίπτουν με τις αρχές ημερολογιακού εξαμήνου για μία τριετία μετά την ισχύ του νόμου αυτού. Μετά την τριετία ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων ο τρόπος που θα συνάγονται οι βασικές τιμές του ενδιάμεσου τριμήνου με βάση τις τιμές των αρχών των δύο εξαμήνων.

3. Από την ισχύ του νόμου αυτού στις δημοπρασίες κατασκευής δημόσιων έργων γίνονται δεκτές εκτός από εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ κατά τις σχετικές διατάξεις του νόμου και κάτοχοι παλαιών πτυχίων εργολήπτη δημόσιων έργων που κατατάσσονται στις βαθμίδες του ΜΕΕΠ κατά την ειδική διάταξη της παραγρ. 9 του άρθρου 16.

4. Μέχρι την έκδοση του π. δ/τος που προβλέπεται από την παράγρ. 2 του άρθρου 19 για τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών του Υπουργείου Δημοσίων Έργων στα έργα των φορέων που δεν έχουν δική τους τεχνική υπηρεσία εξακολουθεί να ισχύει το Β. Δ/γμα της 30.6/6.7.1954 (ΦΕΚ Α 146).

5. Μέχρι την έκδοση των Π. Δ/των που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 19 και πάντως όχι πέραν της διετίας από την ισχύ του νόμου αυτού εξακολουθούν να ισχύουν: α) Τα π. δ/τα για τα αποφαινόμενα όργανα επί έργων αρμοδιότητας άλλων αρχών εκτός του Υπουργείου Δημοσίων Έργων ή άλλων φορέων που εκδόθηκαν σε εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 20 του Ν.Δ. 1266/1972 (ΦΕΚ Α 198) και β) οι ειδικές διατάξεις για τα έργα φορέων που εξαιρέθηκαν από την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.Δ. 1266/1972 βάσει της παρ. 1 του άρθρου 20 του νόμου αυτού ή βάσει άλλων ειδικών διατάξεων.

6. Κυρούται και έχει ισχύ νόμου από τότε που εκδόθηκε η παρακάτω απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων για αναστολή χορήγησης, προαγωγής και επέκτασης εργολαβικών πτυχίων:

«ΕΔ2α/01/107 Φ.Ν. 294

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη το γεγονός ότι με σχέδιο νόμου για τα δημόσια έργα ρυθμίζεται σε νέες βάσεις το όλο θέμα των κατασκευαστικών επιχειρήσεων και των προϋποθέσεων για την ανάληψη και εκτέλεση των δημόσιων έργων.

Αποφασίζουμε

1. Αναστέλλουμε από σήμερα τη χορήγηση νέων πτυχίων εργολάβου δημόσιων έργων καθώς και την προαγωγή και επέκταση των πτυχίων που έχουν εκδοθεί μέχρι τώρα. Η αναστολή ισχύει και για τις αιτήσεις αναθεώρησης (ενστάσεις).

2. Διαδικασίες επί σχετικών αιτήσεων που δεν έχουν ολοκληρωθεί συνεχίζονται για τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μέχρι τις 25.11.1983.

3. Η απόφαση αυτή θα κυρωθεί με νόμο.

Αθήνα, 25 Νοεμβρίου 1983

Ο Υπουργός
Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ»

Άρθρο 28.

Καταργούμενες και διατηρούμενες διατάξεις.

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του προηγούμενου άρθρου καταργούνται:

α. Το Ν.Δ. 1266/1972 και τα εκτελεστικά του διατάγματα, με την επιφύλαξη της παραγρ. 1 του άρθρου 7 του Ν. 1406/1983 «Ολοκλήρωση της δικαιοδοσίας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων κλπ.».

β. Η παράγρ. 1 του άρθρου 9 κατά το μέρος που αναφέρεται στην κατασκευή έργων, οι παράγρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 10 και το άρθρο 11 του Ν. 679/1977.

γ. Ο Ν. 889/1979 (ΦΕΚ Α' 77), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί σε εφαρμογή του.

δ. Το Ν.Δ. 2931/1954 (ΦΕΚ Α' 163) και οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε εφαρμογή του.

ε. Το Ν.Δ. 224/1969 (ΦΕΚ Α' 121), κατά το μέρος που αναφέρεται στην κατασκευή έργων.

στ. Τα Ν.Δ. 306/1969 (ΦΕΚ Α' 195) και Ν.Δ. 470/1970 (ΦΕΚ Α' 57).

ζ. Το Ν.Δ. 95/1946 «περί εργοληπτών δημοσίων έργων», όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και τελευταία με το Ν. 689/1977 (ΦΕΚ Α' 253) και οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν σε εφαρμογή τους.

η. Το Ν.Δ. 271/1969 (ΦΕΚ Α' 171), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα και οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του.

θ. Τα άρθρα 196, 197, 198, 199 του Ν. 1065/1980 (ΦΕΚ Α' 168) και κάθε άλλη διάταξή του, που αναφέρεται στην εκτέλεση έργων, όπως και το Π.Δ. 28/1980 «περί εκτελέσεως έργων και προμηθειών Ο.Τ.Α.» (ΦΕΚ Α' 11) κατά το μέρος που αναφέρεται στην εκτέλεση έργων.

ι. Ο Ν. 3132/1955 «περί εκτελέσεως στρατιωτικών έργων κλπ.» και τα διατάγματα που έχουν εκδοθεί σε εκτέλεσή του, όπως και οι διατάξεις του Α.Ν. 791/1937 (ΦΕΚ Α' 275), του Ν.Δ. 250/1947 (ΦΕΚ Α' 69), του Ν.Δ. 2896/1954 (ΦΕΚ Α' 150) και του Ν.Δ. 901/1971 (ΦΕΚ Α' 121), κατά το μέρος που αναφέρονται στην κατασκευή των έργων.

ια. Κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από το νόμο αυτόν, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

2. Διατηρούνται και μετά την ισχύ του νόμου αυτού:

α. Οι διατάξεις του Κεφ. Γ (άρθρ. 7 - 12) του Ν. 679/1977, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις του νόμου αυτού, εκτός απ' τις διατάξεις που ρητά καταργούνται με την προηγούμενη παράγραφο.

β. Η παράγραφος 2 του άρθρου 11 του Ν.Δ. 2386/1953 «περί ενοποιήσεως και αποκεντρώσεως των Τεχνικών Υπηρεσιών του Κράτους», όπως ισχύει μετά το Β.Δ. 120/1960 «περί ρυθμίσεως αρμοδιοτήτων συναφών προς έργα δημοσίων επενδύσεων» (ΦΕΚ Α 120). Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται για τις διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3, του άρθρου 5 παράγρ. 7 και 8, των άρθρων 6 και 7, του άρθρου 8 παράγραφος 1, των άρθρων 10 και 11, των άρθρων 12 και 13, με επιφύλαξη του άρθρ. 14 και των άρθρ. 16 και επομένων του νόμου αυτού.

γ. Οι διατάξεις της παραγρ. 2 του άρθρου 12 του Ν. 1332/1983 «Ελληνική Κρατική Εταιρία Τεχνικών Έργων (ΕΚΕΤΠΕ) και άλλες διατάξεις» και της παραγρ. 2 του άρθρου 3 του άρθρου τετάρτου του Ν. 1398/1983 «για την κύρωση των συμβάσεων ανέγερσης των Πανεπιστημιακών Νοσηλευτικών Συγκροτημάτων Ηρακλείου Κρήτης και Πάτρας, τη ρύθμιση συναφών θεμάτων και τη σύσταση Δημόσιας Επιχείρησης Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων».

Άρθρο 29.

Έναρξη ισχύος.

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομεν να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το κείμενο του παρόντος και να εκτελεσθή ως νόμος του Κράτους.

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 1984

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΑΖΑΡΗΣ**	ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ **ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ**
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ **ΑΓ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ**	ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ **ΑΠ. ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ**
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ**	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ **ΓΕΩΡΓ. - ΑΛΕΞ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ**
ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ **ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΤΤΑΚΗΣ**
ΓΕΩΡΓΙΑΣ **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ**	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ **Α. - Μ. (ΜΕΛΙΝΑ) ΜΕΡΚΟΥΡΗ**
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ**	ΕΡΓΑΣΙΑΣ **ΕΥΑΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ**

ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 1984

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΓΚΑΚΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ